

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN YENİ AKTÖRÜ: ELEKTRONİK ÇÖPLER
Bir kenara attığımız elektronik eşyalara ne olduğunu hiç düşündünüz mü?
SAYFA 10

YENİ NESİL OYUN KONSOLU SAVAŞLARI
Yeni nesil oyun konsollarının rekabeti tüm hızıyla sürerken sizin favoriniz hangisi?
SAYFA 11

DÜŞÜNCE SAYFA 2
HİNDİSTAN'DA FUTBOL

ÜNİVERSİTE SAYFA 3
MEZUNLAR ANADOLU ÜNİVERSİTESİNE DEĞER KATIYOR

ANADOLU GÜNEŞ TAKIMI DÜNYA İKİNCİSİ OLDU

3. ULUSLARARASI SERES KONGRESİ BAŞLADI

AVRUPA GÖNÜLLÜLERİ BEKLİYOR

ULUSLARARASI CAM ve SERAMİK SERGİSİ SANATSEVERLERLE BULUŞTU

MÜZİKAL MİRASIMIZ ANADOLU ÜNİVERSİTESİNDE YENİDEN CANLANIYOR SAYFA 5

SEKTÖR İŞ BİRLİKLERİNDE FİKİR HAKLARI KONUŞULDU

TÜRKİYE'NİN RAYLI SİSTEMİNE ANADOLU ÜNİVERSİTESİNDEN BÜYÜK KATKI

3. ULUSLARARASI SERES KONGRESİ BAŞLADI

EKONOMİ SAYFA 13
KOSGEB, ANADOLU ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ İLE BİR ARAYA GELDİ

SPOR SAYFA 15
FUTBOLUN TÜRKİYE'YE GELİŞİ

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ İLE ESKİŞEHİR BASKET İŞ BİRLİĞİ

Anadolu Üniversitesi ile Eskişehir Basket arasında İki Eylül Kampüsü Spor Salonu'nun 1 yıllık kullanım hakkını içeren protokol imzalandı. Protokole, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Zafer Asım Kaplancıklı, Anadolu Üniversitesi Genel Sekreteri Çetin Kaya, Anadolu Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Dairesi

Başkanı Celal Avni Öztürk, Eskişehir Basket Kulübü Başkanı Ersan Öztürk, Eskişehir Basket Genel Direktörü Derya Yannier ve Eskişehir Basket Yönetim Kurulu Üyesi Murat Aşçı katıldı.

Rektör Prof. Dr. Gündoğan, protokolle ilgili düşüncelerini şöyle aktardı: "Eskişehir Basket Kulübü tarafından Anadolu Üniversitesi Spor Salonu'nun 1 yılına kullanılması için protokol imzaladık.

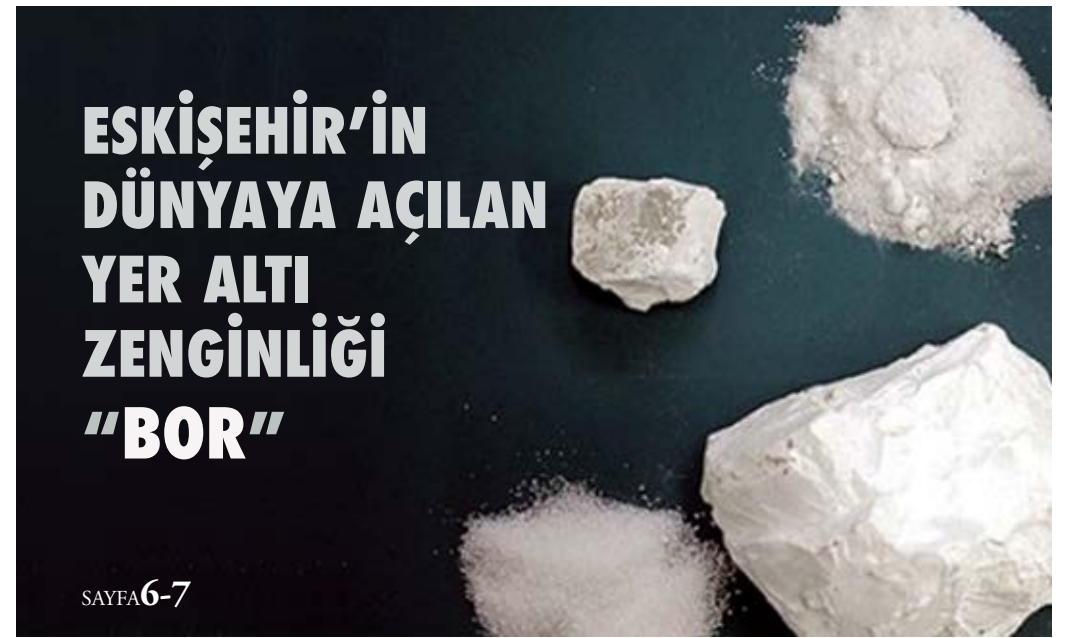
Eskişehir'in basketbola aşık bir kent olduğunu biliyoruz. Anadolu Üniversitesi olarak biz basketbol liglerinde yıllardır mücadele ediyoruz ama bu kulüp çok daha büyük bir heyecan yaratacak. İyi bir sezon geçirmek umuduyla ben tüm Eskişehirli sporseverleri, öğrencilerimizi bu basketbol şenliğine davet ediyorum. Bu karşılaşmalar, gençlerimizin basketbola yönelmesi için büyük bir adım olacaktır."

"Bu sürecin başından beri bize gösterilen bu yakınlık için Anadolu Üniversitesine teşekkür ediyoruz." diyen Eskişehir Basket Başkanı Ersan Öztürk, "Anadolu Üniversitesi bize kucak açtı. Bu imkânı sağladı, onlar sayesinde böyle güzel bir salonda maçlarımızı oynayacağız. Umarım, hep birlikte yaratılan bu sinerjiyle başarılı sonuçlar alır, Eskişehir'e layık güzel bir takım oluştururuz."

Müzikallerin Ardındaki Kahraman: Haldun DORMEN

SAYFA 8-9

ESKİŞEHİR'İN DÜNYAYA AÇILAN YER ALTI ZENGİNLİĞİ "BOR"

SAYFA 6-7

OKÇULUK
Duygu Ece BENEK

SAYFA 14-15

"Ekonomi İnsan Demek"
Cem SEYMEN

SAYFA 12-13

HİNDİSTAN'DA FUTBOL!

Hindistan hakkında bildiklerimizi sıralamamız istense, neler söyleyebiliriz? İnekleri kutsal saymaları, onları ilginç kılan başlıca özelliklerinden birisidir bizim için. Uçarı sahnelerine sosyal medyadan aşına olduğumuz dünyanın en çok film üreten prodüksiyon merkezi Bollywood'u ise müzikal tadındaki hoş yapımları, güçlü mesajlar veren, toplumsal filmleriyle Amir Khan'ı ile tanırız. Ganj nehrinde yılanan insanları gözümüzün önüne gelir. Dünyanın en kalabalık ülkelerinden olduklarını anımsarız. Kriket, en favori spor dalıdır.

Dünya üzerinde ezici bir üstünlükle en çok takip edilen spor dalı olan futbol ise kendisine farklı iklimlerde hayat bulmaya devam ediyor. Uzakdoğu ve Arap ülkeleri, giderek artan bir şekilde futbol yatırım yapıyor. Rus milyarder Roman Abramovic'in Chelsea'yi almasıyla başlayan furya, Formula 1 takımlarından Lotus'un da sahibi olan Malezyalı işadamı Tony Fernandes'in yine İngiltere'nin köklü takımlarından Queens Park Rangers'ı satın almasıyla çeşitlenmişti.

Asya kökenli Endonezyalı milyarder işadamı Thorir, İtalya Birinci Futbol Ligi (Serie A) takımlarından, Türk futbolseverler için bir dönem kadrosunda Okan Buruk, Emre Belözoğlu ve Hakan Şükür gibi oyuncuları barındırması sebebiyle Avrupada başarılı olduğumuz günleri hatırlatan FC Inter'i satın alması, bu büyük tutkunun Asyada yayıldığına en büyük kanıtıydı.

Hatta futbol fırtınası, Amerika'yı bile ele geçirdi zamanla. Amerika'da Major League Soccer, David Beckham başta olmak üzere birçok yıldızı bünyesine kattı. Mevcut büyük ekonomisiyle, Avrupa'nın çok ötesinde olan Birleşik

Devletler, Beckham'ın yanı sıra Tim Cahill, Robbie Keane, Alessandro Nesta, Thierry Henry gibi üst düzey oyuncularını da Amerika'ya götürdü. Birçok önemli Avrupa takımı sezon başı kamplarını saat farkı ve aradaki büyük mesafeye rağmen Amerika'da yapıyor.

Bu birbirinden bağımsız konuların birbiriyle nasıl ilişkileneceğini düşünüyorsanız; görkemli bir açılışla başlayan Hindistan Süper Ligi'nin duymamış olmalısınız. Daha önce futbol ile kayda değer bir ilişkisi olmayan Hindistan, futbola; keşfetmediği diyar kalmamış olan futbol canavarı ise Hindistan'a merak salmış durumda. Bu karşılıklı hasret ise meyvesini çok gösterişli, ilginç ve seyredilesi bir tonda sunuyor.

Hindistan futbolu, alışık olduğumuz yüksek bonservis bedelleriyle oyuncuların kulüp bünyelerine kazandırıldığı, büyük rekabetlere hasıl olan, gençlerin ve temponun ön planda olduğu bir oyun görünümünde değil. Bu ilginç organizasyon için, 2013'te ligin oynanacağı 8 eyalet belirlendi. Her bir eyaletin futbol takımı için franchise teklifleri açıldı. Dünyanın şöhretli takımları, Hindistan'ın önemli aktörleri ve sporcuları, Avrupalı büyük şirketler bu oluşuma büyük ilgi gösterdi.

Nisan 2014 itibarıyla takımların haklarına sahip oldular. Federasyonun tanımlamalarına göre marka oyuncu olarak adlandırılan üst düzey oyuncular eşit şekilde tüm takımlara dağıtıldı. Hindistanlı futbolcular da bir kenara atılmadı tabii, takımlara kadrolarında 14 Hint futbolcu bulundurma zorunluluğu getirildi.

Hindistanlı yetkililerin bu organizasyonu düzenlemekteki en büyük amaçları 2026 Dünya Ku-

pası'nın ülkelerinde düzenlenmesini sağlamak. 12 Ekim'de başlayan lig, neredeyse 2 aylık tatil ile tüm yıl devam eden diğer dünya liglerinin aksine sadece 3 ay sürecek. Geçen sezonki tribünlerinin doluluk oranı sadece %17 olan Hindistan Ligi'nde, bazı maçların 120 bin kişilik Yuva Bharati Krirangan stadyumunda oynanacak olması seviyenin yükseldiğinin bariz bir göstergesi olsa gerek. Bütün dünya, bu maçları Fox Sport ve Eurosport gibi önemli kanallardan izleme şansına sahip olacak.

Buradaki tek amaç dünyanın ilgisini Hindistan'a çekip, maddi güç elde etmek. Dolayısıyla endüstriyel futbola hizmet etmek değil. Takımlar, kendi eyaletlerinde futbolu tanıtmak, insanlara sevdirmek adına çeşitli etkinlikler düzenliyor. Öncelikli hedefin çocuklar olduğu bu etkinliklerin başrolünde ise takımların ünlü oyuncuları yer alıyor. Hindistan, futbolun popülerleşmesinin çok da kolay olmadığı şu sözlerle kararlılıklarını ve inançlarını ortaya koyuyor: "Roma bir günde inşa edilmedi ama sonunda inşa edildi, Hindistan futbolu da böyle olacak." Dilerseniz, Hindistan'da futbol ortamı yaratmak için devrim niteliğinde bir adım olan bu ligin takımlarını daha yakından tanıyalım.

Atletico De Kolkata: Takımın sahibi belki de Türk futbolseverlerin kadrosunda Arda Turan'ı barındırması sebebiyle şu sıralarda Avrupada en çok desteklediği takım olan Atletico Madrid. Ligin açılış maçında Mumbai City'yi 3-0'lık skorla geçen Atletico De Kolkata, 2 maçta 6 puan topladı. Yabancı kadrosunda doğal olarak İspanyollar ön planda. Liverpool ve Atletico Madrid yıllarından hatırladığımız

Luis Garcia takımın marka oyuncu kontenjanını doldururken son röportajında şöyle diyor: "Futbol tutkusu patlamaya hazır durumda."

Chennaiyin Fc: Hint aktör Abhishek Bachchan, kulübü satın alan kişi. Teknik direktör ünlü İtalyan oyuncu Marco Materazzi. Galatasaray forması da giymiş, Brezilyalı sempatik oyuncu Elano Blumer ise takımın yıldız oyuncusu. Kendisine verilen bu ünvanı gerçekten hakettiğini daha ilk haftadan harika bir frikik golüne imza atarak ispatladı. Ünlü bir savunmacı olan teknik direktör Marco Materazzi, savunmasını yine sağlama almış, kadroda Fransız Silvestre ve Mendy bulunuyor.

Delhi Dynamos Fc: Futbolun, İtalya'nın, estetiğinin, frikiklerin belki de en büyüklerinden birisi olan Alessandro Del Piero takımın marka oyuncusu. Dynamos, sadece bu transferle bile şampiyonluğun favorilerinden birisi olarak takdim ediliyor. Kulübün sahibi bir kablo şirketi ayrıca Feyenord ile bir anlaşmaları var. Danimarkalı Mads Junker ve Morten Skoubo da bu formayı terletiyor.

Fc Goa: Hindistan'ın tatil yapmak amacıyla ziyaret edilen en güzel bölgelerinden birisi olan Goa'nın futbol takımı. Buraya başta tatil yapmak sonra futbol oynamak için gelenleri saha içinde kumanda eden kişi Portekiz asıllı Fransız Robert Pires. Takımın teknik direktörü, gelmiş geçmiş en yetenekli oyuncuların biri olarak gösterilen, ülkemizde de çalışmış Zico. Yine aşına olduğumuz futbolcu Andre Santos Fc Goa forması giyiyor. Portekiz sömürgesi olan kentin takımındaki yabancı oyuncular ağırlıklı Portekizlilerden oluşuyor. Fc Goa'nın en ilginç detayı

ise Türk futbolcu Tolgay Özbey'i kadrosunda barındırması.

Fc Pune City: Hindistan'daki İtalyan ekolü. Takımın sahiplerinden birisi Fiorentina. Teknik direktör İtalyan Franco Colomba. Kadroda 4 İtalyan oyuncu yer alırken marka oyuncu, İtalya'da Juventus formasını giydiği yıllarda bir efsane haline gelen golcü David Trezeguet. Katsouranis de takımda ligin 2. Yunan temsilcisi olarak bu takımda forma giyiyor. Takımın soyunma odasında toplamda 8 farklı dil konuşuluyormuş.

Kerala Blasters: Geçen yıl kriketi bırakan en ünlü Hint kriket oyuncularından Sachin Tendulkar, takımın sahiplerinden. Kerala Blasters'ın diğer takımlardan en büyük farkı ise ünlü İngiliz kaleci David James'in takımın hem teknik direktörü hem de marka oyuncusu olması. İngiliz forvet Chopra da babasının memleketine gelip, sahaya çıkan oyuncularından.

Mumbai City Fc: Bir Bollywood aktörünün sahip olduğu takımın marka oyuncusu Fredrik Ljungberg. Kariyeri boyunca dünyanın en büyük takımlarını gezmiş, arada da Türkiye'ye kısa bir ziyaret gerçekleştirmiş olan Nicolas Anelka takımın forvetinde, eski Kasımpaşalı Andre Moritz orta sahasında, Manuel Friedrich ise defansında yer alıyor.

North East United Fc: İspanyol Joan Capdevila'nın marka oyuncu olduğu kulüpteki diğer tanıdık simalar Ordusporlu Miguel Garcia ve bir diğer Yunanlı temsilci olan kaleci Alexandros Tzorvas. Kulübün bayrağında Hindistan'ın kuzeybatısındaki sekiz bölgeyi temsil eden sekiz yıldız bulunuyor.

M.Sezer KIZILATEŞ

Kaynak: <https://twitter.com/takimoyunuorg>
<https://www.takimoyunu.org>

KÜNYE

ANADOLU HABER

Sahibi

Anadolu Üniversitesi Rektörü
Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN

Genel Yayın Yönetmeni

İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Barış KILINÇ

Haber Merkezi ve Genel Yayın
Koordinatörü
Uzman Elif Pınar KILINÇ

Gazete ve Dergi Koordinatörü
Yazı İşleri Müdürü
Arş. Gör. Sibel KURT

Sosyal Medya
Koordinatörü
Uzman H. Hande KAYNAR

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürü
Arş. Gör. M. Çağatay TOK

İstihbarat Şefi
Yasemin CANBOLAT

Görsel Tasarım
Emre ÖZGÜL - Fırat SOSUNCU - Esra ÖĞÜLMÜŞ

EDİTÖRLER

Üniversite
Duygu
KEÇELİ

Şehir
Gökhan
AKKURT

Kültür Sanat
Havva
ŞEKERCİOĞLU

Çevre ve Ekoloji
Arş. Gör. İpek
KUMCUOĞLU

Bilim ve Teknoloji
İlker
ŞEKERCİOĞLU

Ekonomi
Arş. Gör.
Sibel KURT

Spor
M. Sezer
KIZILATEŞ

Etkinlik Haberleri
Sedef
ORAL

Fotoğraf
Murat
SARIYILDIZ

Türkçe Editörleri: Emine KOYUNCU, Hatice ÇALIŞKAN KÖKEN

Yayın Türü: Yerel süreli yayın
Yıl: 16 Sayı: 715
Basım tarihi: 27 Ekim 2014
Pazartesi günleri yayımlanır

Anadolu Üniversitesi
Basımevinde
10.000 adet basılmıştır.
ISSN 1302-0005

Telefon: 0.222 335 0580 - 2496
0.222 335 28 00
e-mail: haber@anadolu.edu.tr
hamer@anadolu.edu.tr

Basın ve Halkla İlişkiler
Müdürlüğü
Telefon: 0.222 335 05 80 - 2484

MEZUNLAR ANADOLU ÜNİVERSİTESİNE DEĞER KATIYOR

Barış Can KERMAN

Mezunlar Birliği, mezunların hem kendi aralarındaki iletişimi sağlamak hem de üniversite ile bağlarını güçlendirmek amacıyla 2002 yılında kuruldu. Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan'ın Onursal Başkanlığını ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan'ın ise Başkanlığını yaptığı Mezunlar Birliği; Mezunlar Birliği Ofisi, Mezunlar Birliği Web Portalı, Anadolu Üniversitesi Mezun Dernekleri ve uyguladığı projelerle yurt içi ve yurt dışında bulunan mezunlara ulaşarak bu birliğe olan farkındalıklarını arttırmayı hedefliyor.

Yönetim Kurulu ve Alt Birimler Kurulu organlarından oluşan birlik, 2009 yılına kadar mezun olan öğrencilerine İnternet sitesi üzerinden isteğe bağlı kayıt olanağı sunuyordu. 2010 yılı itibarıyla ise mezun olan her örgün öğrenci mezuniyet döneminde eksiksiz olarak Mezunlar Birliği Ofisi'nden kayıt edilmeye başlandı. Anadolu Üniversitesi Mezunlar Birliğinin kayıtlı mezun sayısı 2009'da 90 bin civarındayken 2013 yılında bu sayı 125.122'ye ulaştı. Ayrıca mezun etkinliklerinde ulaşılan birçok eski mezunun da Mezunlar Birliğine kayıtları sağlandı.

Anadolu Üniversitesinde toplam mezun sayısının 1.802.756 olduğu göz önüne alınarak daha fazla mezuna ulaşmak için Mezunlar Birliği yeni bir yola başvuracak. Bu kapsamda Açıköğretim Fakültesi mezunlarının gönüllü olarak birliğe kayıt olma sistemi teşvik edici hâle getirilerek mezun sayısı ile ilgili daha doğru istatistikler tutulması hedefleniyor. Uygulanacak yeni sistem ile öğrenciler mezun olma aşamasına geldiklerinde İnternet üzerinden kayıt yapabileme imkânına sahip olacaklar. Bunu yaparken mezunların bilgilerini ve fotoğraflarını yenileyebilecekleri dolayısıyla Üniversitemizin mezunlarının kariyerleri hakkında güncel bilgiye sahip olabileceği daha etkili bir web tasarımı üzerinde çalışıyor.

Mezun Buluşmaları İle Mezunlar Bir Araya Geliyor

Anadolu Üniversitesi mezunları, Üniversitemizin her zaman bir mensubu ve ayrılmaz parçası. Üniversitemizin mezunları ile iletişimi düzenleme ve yürütme görevini, Mezunlar Birliği ile iş birliği yapan enstitü, fakülte ve yüksekokullarda kurulmuş olan Mezun Birlikleri/ Dernekleri yürütüyor. Mezunların kendi aralarında dayanışmasının gelişmesi ve sürdürülebilir olması için her yıl birimler tarafından "Mezun Günleri" düzenleniyor. Mezunlar Birliği ise bu etkinlikleri e-posta sistemi ve web portalı ile mezunlara duyuruyor.

"Mezunlarımız Mentorlarımız Olsun"

Anadolu Üniversitesi Mezunlar Birliği, Üniversitemiz mezunları ile öğrencilerini bir araya getirmek, mezunların deneyimlerini öğrenciler ile paylaşmalarını sağlamak ve öğrencileri en iyi şekilde iş hayatına hazırlamak amacıyla "Mezunlarımız Mentorlarımız Olsun" projesini yürütüyor. Sektörde başarılı, temel koçlu/danışmanlık becerilerine sahip, kuvvetli insan ilişkileri olan, Mentorluk sistemi için ayda 2-3 saat ayırmaya gönüllü, en az on yıllık Anadolu Üniversitesi mezunları, projede Mentor olarak görev alırken; 3. ve 4. sınıf öğrencileri de Mentee olarak projeye dâhil oluyor. Anadolu Üniversitesi Mezunlar Birliğine kayıtlı, farklı sektörlerden 25 Mentor bulunuyor. Mezunlar Birliği, bu sayının artırılması için fakültelerle iş birliği içinde çalışıyor.

Anadolu Üniversitesi Mezunlarını Yalnız Bırakmıyor

Anadolu Üniversitesi, mezunlarıyla iletişimini eğitim hayatları

"Anadolu Üniversitesi mezunları, Üniversitemizin her zaman bir mensubu ve ayrılmaz parçası. Üniversitemizin mezunları ile iletişimi düzenleme ve yürütme görevini, Mezunlar Birliği ile iş birliği yapan enstitü, fakülte ve yüksekokullarda kurulmuş olan Mezun Birlikleri/ Dernekleri yürütüyor. Mezunların kendi aralarında dayanışmasının gelişmesi ve sürdürülebilir olması için her yıl birimler tarafından "Mezun Günleri" düzenleniyor. Mezunlar Birliği ise bu etkinlikleri e-posta sistemi ve web portalı ile mezunlara duyuruyor."

bittikten sonra da devam ettiriyor. Mezunlar Birliği bu kapsamda İnternet sitesi üzerinden çeşitli çalışmalar yürütüyor. Mezun anketlerinin sonuçları web portalı üzerinden yayımlanıyor, çeşitli sektörlerden gelen iş duyuruları mezunlara e-posta yoluyla iletiliyor. Mezunların siteye kayıtlı oldukları e-postaların şifreleri güncelleniyor, mezunlarla ilgili projeler hazırlanıyor ve hayata geçiriliyor. Mezunlarla ilgili düzenlenen tüm etkinlikler web portalından duyuruluyor.

Genç Porsuklar

Anadolu Üniversitesi Mezunlar Birliğinin hayata geçirdiği projelerden bir diğeri ise "Genç Porsuklar". Proje, gönüllü mezunların desteği ile Türkiye ve yurt dışındaki mezunlar arasında iletişim sağlamak ve Mezunlar Birliği liderliğinde bir mezun ağı kurmayı hedefliyor. "Genç Porsuklar" projesine gönüllü olarak katılmak isteyen mezunlar; kişisel, mezuniyet ve iş bilgilerini mezun@anadolu.edu.tr adresine ileterek projeye dâhil oluyor. Bu zamana kadar Anadolu Üniversitesi Mezunlar Birliğinin, 10 farklı ilden 11 "Genç Porsuk"u bulunuyor.

Mezunlar Birliği Başkanı Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Adnan Özcan, Anadolu Üniversitesi mezunları için birçok proje ve etkinliği hayata geçiren Mezunlar Birliğinin önemini ise şöyle anlatıyor:

Çalışma yaşamında büyük işlemlere baktığımızda üst yönetimde yer alan mezunların kendi üniversitelerinin mezunlarını işe aldıklarını görüyoruz.

Anadolu Üniversitesi mezunları da çalışma yaşamında üst seviyelerde yöneticilik yapmaktalar ancak iletişim eksikliği onlara ulaşmamızı zorlaştırmakta. Mezunlarımızla iletişim hâlinde olmamız öğrencilerimiz için de çok faydalı olacaktır. Ulusal ve uluslararası alanlardaki başarılı mezunlarımız, kendilerinden sonrakiler için yeni kapılar açacaktır. Bu aşamada Mezunlar Birliği, Fakülte Mezun Birlikleri ve Mezun Derneklerinin daha etkili çalışması gerekiyor. Anadolu Üniversitesi Mezunlar Birliği, bu konuda onları daha etkin hâle getirmeye çalışıyor. Mezunlarımızın nerede ve ne iş yaptıkları konusunda yeterli bilgiye sahip değiliz. Mezunlarla daha sıkı ilişkiler kurmak ve mezunlara ulaşmak için yeni dönemde daha fazla etkinlik yapmayı planlıyoruz.

Anadolu Güneş Takımı Dünya İkincisi Oldu

Güney Afrika'da düzenlenen, "SASOL Solar Challenge 2014" güneş arabası yarışlarına Türkiye'den katılan ilk ve tek Türk takımı olan Anadolu Üniversitesi Anadolu Güneş Takımı, yarışmayı "Sunatolia2" isimli aracıyla ikinci sırada tamamladı.

Dünyada Uluslararası Otomobil Federasyonu (FIA) gözetiminde düzenlenen, tek güneş enerjili araç yarışı olmasıyla dikkat çeken SASOL Solar Challenge 2014 için yoğun bir hazırlık evresi geçiren çalışma ekibi, 8 günlük yarışta zorlu hava koşullarına rağmen başarılı

bir performans sergiledi. Ulusal ve uluslararası yarışmalarda kazandığı tecrübelerden yararlanan ekip, toplamda 2733,1 km yol kat ederek yarışmada ilk 3'e girme başarısı gösteren ilk Türk takımı oldu.

Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Malzeme Bilimi

ve Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Emrah Dölekçi'nin danışmanlığında çalışan Güneş Arabası Takımının başarılı öğrencileri ise şöyle: Anadolu Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektrik Elektronik, Malzeme Bilimi, Endüstri ve Kimya Mühendis-

liği Bölümlerinden Mehmet Kerim Peker (Takım Lideri), Tolga Çevik, Sinem Şenyurt, Ahmet Cihat Bulut, Eren Dağoğlu, Furkan Ağyürek, Cevahir Yıldırım, Efcan Güner, Uğur Kotanak, Tolgahan Diş, Eray Birer, Şeyma Fırat, Doğuşcan Engin. **Haber:** Erden ÖZTÜRK

3. Uluslararası Seres'14 Kongresi gerçekleştirildi

Türk Seramik Derneği tarafından Anadolu Üniversitesinin katkılarıyla düzenlenen 3. Uluslararası Seramik, Cam, Sır ve Boya Kongresi (SERES'14) başladı. Amacı seramik, cam, emaye, sır ve boya alanlarında yurt içi ve yurt dışında çalışan akademisyenleri, sanatçıları, tasarımcıları ve ilgili sektör çalışanlarını bir araya getirerek tecrübelerin paylaşılması ve iş birliği olanaklarının belirlenmesi olan kongrenin açılışına, Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Koparal, Prof. Dr. Yücel Güney, Kongre Başkanı Prof. Dr. Alpagut Kara, Türk Seramik Derneği Başkanı Tolun Vural ve Türk Seramik Federasyonu Başkanı Ahmet Yamaner katıldı. Anadolu Üniversitesinin ev sahipliğinde başlayan ve çeşitli etkinliklerle devam edecek olan kongrede; seramik, cam, emaye, sır, boya ve çimento alanlarında çalışan yerli,

yabancı pek çok katılımcı, çalışmalarını ve deneyimlerini paylaşacak.

SERES'in açılışında konuşan Düzenleme Komitesi Başkanı Prof. Dr. Alpagut Kara, "Organizasyon komitesi olarak sizleri ağırlamaktan dolayı mutluluk duyuyoruz. Amacımız bu alanda çalışan öğrencileri, akademisyenleri, sanatçıları ve üreticileri bir araya getirmek." diyerek programla ilgili bilgi verdi.

"Seramiğin sadece teknik boyutuyla değil, sanatsal yanıyla da ilgileniyoruz"

Kongre açılışına katılan Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan "Akademisyenlerimizi, sektör temsilcilerimizi, sanatçılarımızı ve öğrencilerimizi buluşturan böyle bir etkinliğe Anadolu Üniversitesinin ev sahipliği yapmasından büyük mutluluk duyuyorum. Böylesine büyük

organizasyonları gerçekleştirmek oldukça zor, sizlerin huzurunda bu etkinlikte emeği geçen başta Düzenleme Komitesi Başkanı Prof. Dr. Alpagut Kara olmak üzere, komite üyelerine ve sponsorlarımıza teşekkür ediyorum. Anadolu Üniversitesi olarak bundan önce olduğu gibi bundan sonra da bu tür etkinliklere destek vermeye devam edeceğiz. İlgili birimlerimizle beraber seramiğin sadece teknik boyutuyla değil, sanatsal yanıyla da ilgilenen bir üniversite olarak desteklerimize devam edeceğiz. Sektörleri, akademisyenleri ve öğrencileri buluşturan bu etkinliğe katılan herkese başarılar diliyorum." diye konuştu.

Açılışın sonunda Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Koparal, Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Yücel Güney ve düzenleme komitesi üyeleri sponsorlara desteklerinden ötürü plaket verdi.

Haber: Onur DEMİR

Avrupa gönüllüleri bekliyor

Anadolu Üniversitesi Proje Birimi tarafından Kongre Merkezi Mavi Salon'da "Time to Move Anadolu" adlı öğrenci hareketliliği bilgilendirme toplantısı gerçekleştirildi. Düzenlenen toplantıda Ar-Ge ve İnovasyon Koordinasyon Merkezi Teknoloji Transfer Ofisi (ARİNKOM TTO) Uluslararası Projeler Uzmanı Rabia Taş, Erasmus+ ve Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) hakkında öğrencilere bilgi verdi.

Türkiye Ulusal Ajansına bağlı faaliyet gösteren bir birim olan Eurodesk Temas Noktası ile ilgili, "Bu birim, Türkiye içindeki gençleri Avrupa fırsatları hakkında bilgilendirmeyi hedefliyor. Aslında temelde Avrupa Gönüllü Hizmetinin nasıl yapıldığını anlatmak üzerine bu toplantılar düzenleniyor." diyen Uzman Taş, üniversite öğrencilerinin Avrupa fırsatlarından yararlanmaları, Erasmus+ projelerinde yer almaları ve Avrupa Gönüllü Hizmetleri kapsamında yurt dışına gidip faaliyet göstermeleri için bilgilendirmeler yaptıklarını belirtti.

Avrupa Gönüllü Hizmeti (AGH) nasıl yapılır?

Öğrencilerin bir proje üretmesi ya da bir projede yer almak istemesi durumunda yapması gerekenlere değinen Uzman Rabia Taş, "AGH, sizin istediğiniz bir Avrupa Birliği

ülkesinde bir faaliyet göstermenizdir. Burada kalınan süre 1 aydan 12 aya kadar uzayabilir. Ulusal Ajans'ın ana sayfasından 'Gençlik Çalışmaları' bölümüne girerek AGH ile ilgili bilgilere ulaşabilirsiniz. Burada, '40 Soruda AGH' diye bir belge hazırlanmış. Bu anlamda Eskişehir'de, Türk Kızılayı Gençlik Kolları akredite kuruluş olarak hizmet veriyor. Katılacağınız projeyi gerçekleştiren kuruluşla Kızılay Gençlik Kolları iletişime geçiyor ve projeye katılmak isteyen bir öğrencinin olduğunu bildiriyor. Doldurulması gereken formları da sizin için düzenleyip kuruluşla yazışmalar gerçekleştirebiliyor. Karşılıklı anlaşıldığı takdirde siz gidip orada deneyimlerinizi yaşatabiliyorsunuz. Size 2 gün haftalık izin de veriliyor. Bu izni biriktirip sonradan kullanma şansınız da oluyor. Belli bir miktar para da yatırılıyor. Bu parayla çevredeki şehir ve ülkeleri gezme şansınız da oluyor ve dil becerilerinizi geliştiriyorsunuz." diye konuştu.

Öğrencilerin kendi projelerini gerçekleştirmeleri için Erasmus+ programıyla ilgili de bilgi aktaran Uzman Rabia Taş, ayrıntılar için "ua.gov.tr" ve "eurodesk.ua.gov.tr" adreslerinden yararlanılabileceğini ifadelerine ekledi.

Haber: Esen ÖZAY

Uluslararası Cam ve Seramik Sergisi sanatseverlerle buluştu

Üçüncüsü gerçekleştirilen Uluslararası Seramik, Cam, Emaye, Sır ve Boya Kongresi (SERES'14) kapsamında düzenlenen Uluslararası Seramik ve Cam Sergisi, Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Sergi Salonu'nda sanatseverlerle buluştu.

"Bir jüri değerlendirilmesiyle ortaya çıkan bu sergiler, uluslararası anlamda değerli olan böyle bir kongreyi taçlandırdı." diyen Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik-Cam Bölümü öğretim üyesi Doç. Mustafa Ağatekin, "Çok uzun yıllardır yapılan bir organizasyon olan, Türk

Seramik Derneğinin düzenlediği, üniversitemizin de birinci dereceden paydaşı olduğu SERES, bu yıl uluslararası olarak yapılıyor. Bundan önceki yıllarda hep ulusal bir kongre olarak yapılıyordu. Amacımız sanatçıları, eğitimcileri, öğrencileri, teknologları, tüm bu alanda

faaliyet gösteren insanları ve sektörün paydaşlarını bir araya getirerek ortak bir uygulama alanı yaratmak. Bunu da bildirilerle workshoplarla ve bu sergiyle destekleyerek, uygulayan bir organizasyon aslında SERES." şeklinde konuştu.

Haber: Göze ÇİÇEK

Müzikal Mirasımız Anadolu Üniversitesinde Yeniden Canlanıyor

Anadolu Üniversitesi TRT Okul Koordinatörlüğü tarafından Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'nün desteği ve İletişimden Sorumlu Rektör Danışmanı Yrd. Doç. Dr. Barış Kılınç'ın yapımında unutulmaya yüz tutmuş klasik Türk müziği eserlerini günümüze taşımak üzere hazırlanan "Miras" isimli televizyon programının çekimleri Anadolu Üniversitesi TRT Okul Koordinatörlüğü Stüdyolarında başladı.

Anadolu Üniversitesi öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Ufuk Eriş yönetmenliğinde çekilen programın sunuculuğunu ve solistliğini Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Görevlisi Burhan Kul üstleniyor. Eserlerin canlı olarak icra edildiği programda her bölümde klasik Türk müziğinin seçkin isimlerinin ağırlanması planlanıyor.

Mevlevi bestekârların konu edildiği ve Anadolu Üniversitesi Devlet Konservatuarı Müdürü

Prof. Dr. Zeki Atkoşar'ın konuk olduğu ilk bölümde, Mevlevi bestekârlara ait seçkin eserler izleyicinin beğenisine sunulacak. Eşsiz ve tarihi Türk müziği eserlerine ses verecek programda saz sanatçıları; yaylı tamburda Ahmet Dağyar, ritimde Kubilay Aksoy, kanunda Kenan Savaş, udda Süleyman Saral, neyde Ziya Mert Koca, klasik kemençede Orhan Eryılmaz, mızraplı tamburda Meriç Düzbaşyer alıyor.

"Klasik Türk müziğinin devam-

lılığı sağlanmalı"

"Miras"ın, müzikal mirasımızı insanlara tekrar hatırlatmak için oluşturulduğunun altını çizen programın yönetmeni Yrd. Doç. Dr. Ufuk Eriş, "Eski ama eskimemiş eserleri, unutulmuş makamları, 'III. Selim besteleri' gibi pek hatırlayamadığımız eserleri tekrar gün yüzüne çıkarmak, insanlara tekrar dinletip sevdirmek için hazırlanıyoruz" dedi.

Televizyonlarda bu amaçla yola çıkan çok az sayıda prog-

ram olduğunu ve onların da daha çok popüler eserleri seslendirdiğini belirten Eriş, herkesin özen ve özveriyle çalıştığı, Türk musikisi hakkında bilgisi olanların zevkle izleyeceği, bilgisi olmayanların da kendini doyurabileceği sade ve zarif bir program hazırlama amacında olduklarını kaydetti. 13 bölüm sürmesi planlanan programın ekibi, önümüzdeki günlerde izleyicisiyle buluşmanın heyecanıyla çalışmalarına devam ediyor.

Haber: Alper YAVAŞÇALI

"Sektör İş Birliklerinde Fikir Hakları" konuşuldu

Anadolu Üniversitesi Ar-Ge ve İnovasyon Koordinasyon Birimi Teknoloji Transfer Ofisi (ARİNKOM TTO) tarafından gerçekleştirilen "Sektör İş Birliklerinde Fikri Haklar" konulu toplantı, Kongre Merkezi Kırmızı Salon'da gerçekleştirildi.

Hukuk Fakültesi iş birliğiyle düzenlenen toplantının açılış konuşmasını, ARİNKOM TTO Proje Yöneticisi Prof. Dr. Ersan Pütün yaptı. Prof. Dr. Pütün, "Bu tür konularda hâla çok fazla ilgi uyandıramadığımızın farkındayım. Benim gibi akademik kariyere 70'li yıllarda başlayanlar, olayın tarihsel sürecini daha iyi gözlemleyebiliyor. 70'li yıllarda biz, yaptığımız çalışmaların nerelere kadar gidebileceği konusunda çok da fazla bilgi sahibi

değildik. Her fakültenin ürünü, kendi dergisinde yayımlanırdı. Herkes kendi yazar, kendi okurdu. Zaman içerisinde YÖK'ün katkısı ile özellikle mühendislik ve fen alanındaki akademisyenlere, doçent olmak için dünyanın önde gelen bilimsel dergilerinde yayın çıkarma zorunluluğu getirildi. Benim düşünceme göre böylece

2'nci aşamaya geçtik. O zamanlar bu tür dergilerde yayın çıkarma sıralamasında 45'inci iken bugün 15'inci sıralara kadar geldik. Bu bir aşamayı ama son dönemlerde, yeni bir evreye geldik. Artık yapılan işlerin bir miktar ekonomik

değere dönüşmesi ve kendimizi emniyete almamız, yaptığımız işlerin adımıza tescillenmesi gibi birtakım hukuki sorunların aşılması hakkında önemli konular gündeme geldi. Türkiye'deki üniversitelerin yaklaşık 20'sinde bulunan teknoloji transfer ofislerinin önemli

görevlerinden birisi, hocaların yaptığı çalışmaların bir şekilde fikri haklarının korunması amacıdır. Biz bu konularda hocalarımızın arkasındayız." dedi.

Etkinliğin moderatörü olan Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mesut Aygün ise

konuşmasında etkinliğin düzenleme amacına değindi ve şunları söyledi: "Türk Patent Enstitüsünde 8 avukat var. Bir hukuk müşaviri dâhil olmak üzere, bunlardan 4'ü Anadolu Üniversitesi mezunudur. Çeşitli görüşmelerde nasıl bir ortak çalışma yaparız diye tartışırken böyle bir çalışma yapmanın gerekliliği üzerinde durduk. Fikri mülkiyet alanı, bana göre hukukun üvey evlat muamelesi gören bir alanıdır. Bunların temelinde, maalesef kanun hükmünde kararname yer alıyor. Biz hukukçular kanun hükmünde kararnamelere pek sıcak bakmayız. Çünkü bu kararnamelerin ortaya çıkışları kanun hükmü gibi bir süreçten geçmez. Benim temennim; içerisinde patente, markaya, endüstri-

yel tasarım ve coğrafi işarete ilişkin hükümlerin bir arada bulunduğu tek bir kanun oluşturulmasıdır. Gelişmiş ülkelerde düzenlemeler bu yöndedir."

Yrd. Doç. Dr. Mesut Aygün'ün ardından sözü devralan Türk Patent Enstitüsü Uzmanı Avukat Osman Umut Karaca, üniversite sektör iş birliklerinde dikkat edilmesi gereken hususları mevcut hukuki maddelerle açıkladı. Karaca'nın ardından ise Anadolu Üniversitesi Yer ve Uzay Bilimleri Enstitüsü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Galip Berkan Ecevitoglu ve Mimarlık Tasarım Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Füsün Cüraoğlu, üniversite sektör iş birliklerindeki başarı hikâyelerini anlattı.

Haber: Bilge SÖNMEZ

Türkiye'nin raylı sistemine Anadolu Üniversitesinden büyük katkı

T.C. Kalkınma Bakanlığının desteği ile Anadolu Üniversitesi tarafından yürütülen ve Raylı Sistemler Mükemmeliyet Merkezi projesi kapsamında hayata geçirilecek olan Ulusal Raylı Sistemler Araştırma ve Test Merkezi (URAYSİM) için Alman teknoloji markası Siemens yetkilileri ile toplantı yapıldı.

Anadolu Üniversitesi Rektörlük Salonu 2009'da gerçekleşen toplantıya; Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, Anadolu Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ali Savaş Koparal, Anadolu Üniversitesi Ulaştırma Meslek Yüksek Okulu Müdürü Prof. Dr. Ömer Mete Koçkar,

Bahçeşehir Üniversitesi Ulaştırma Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Tuncer Toprak ve İstanbul Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Kardeşahin ile Siemens yetkilileri Roman Zunker, Barış Gerçek ve Mathias Nuendel katıldı.

"Türkiye için çok önemli bir proje"

Ulusal Raylı Sistemler Araştırma ve Test Merkezi (URAYSİM)'nin hem Eskişehir hem de Türkiye için çok önemli bir proje olduğuna dikkat çeken Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Naci Gündoğan, uluslararası firmalarla görüşmelerin sürdüğünü söyledi. Prof. Dr.

Gündoğan, görüşmeler neticesinde gerekli ihale hazırlıklarını bitirip projeyi bir an evvel hayata geçirmek istediklerini kaydetti.

Anadolu Üniversitesi Ulaştırma Meslek Yüksek Okulu Müdürü Prof. Dr. Ömer Mete Koçkar, finansmanının Anadolu Üniversitesi tarafından sağlandığı Ulusal Raylı Sistemler Araştırma ve Test Merkezi (URAYSİM) projesinin 2012 yılında T.C. Kalkınma Bakanlığı tarafından onaylandığını hatırlattı ve konuşmasını şu şekilde sürdürdü: "Bildiginiz gibi ülkemiz raylı sistemler alanında çok büyük atılımlar yapıyor. Hızlı tren projeleri ve konvansiyonel hat projeleri gerçekleştiriliyor. Kendi millî tre-

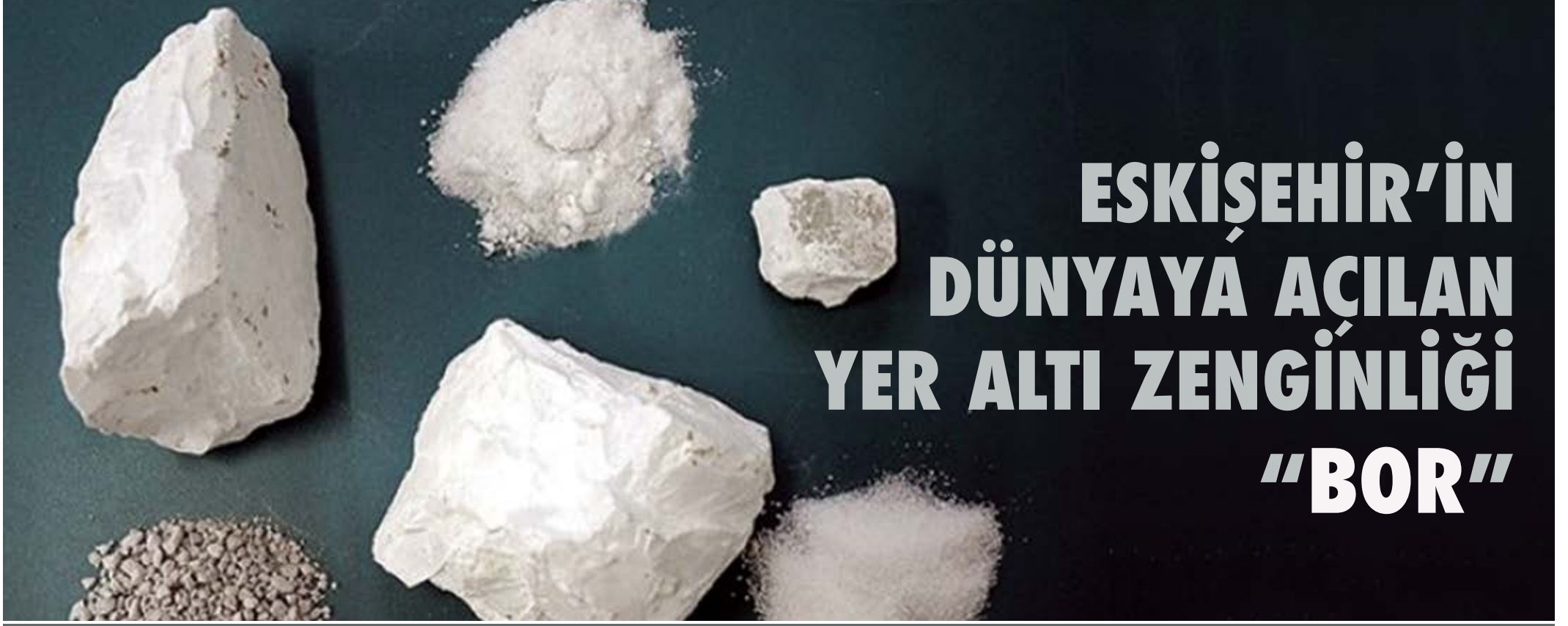
nimizi yapma projelerimiz devam ediyor. Bunun bir parçası olarak da Siemens ile Türkiye arasında hızlı tren anlaşmaları gerçekleştirildi."

Üretilecek hızlı trenlerin ilk donanımlarının yapılması için Siemens'in Anadolu Üniversitesinin Ulusal Raylı

Sistemler Araştırma ve Test Merkezi (URAYSİM) projesinin tesislerini kullanmak istediğini belirten Koçkar, bu tesislerin hangi özelliklere sahip olması gerektiğini belirleyerek, Siemens'in ihtiyaçlarına cevap vermek için bu toplantının gerçekleştirildiğini ifade etti.

Haber: Çiler ÖZCEYLAN

ESKİŞEHİR'İN DÜNYAYA AÇILAN YER ALTI ZENGİNLİĞİ "BOR"

Türkiye, dünya üzerindeki bor kaynaklarının %73'ünü bünyesinde bulundurarak bu alanda en önemli ülke olma özelliği taşıyor. Eskişehir'in Seyitgazi ilçesine bağlı Kırka bucağında yer alan "Kırka-Sarıkaya boraks yatağı" ise dünyanın en büyük bor rezervlerinden biri olarak dikkat çekiyor.

Işık AKDOĞAN

Dünyanın önemli maden kaynakları arasında yer alan ve doğada genellikle başka elementlerle bileşikler hâlinde bulunan bor, metalle ametal arası yarı iletken özelliklere sahip bir element olarak önemli maden kaynakları arasında yer alıyor. Isıya dayanıklı ve sert bir yapıya sahip olan bor minarelinin, doğada 230 farklı çeşidi olduğu biliniyor. Bu yüzden de bu bileşenlerin genel adına ise "borat" deniliyor. Ayrıca bor bileşenleri, metal veya ametal elementlerle yaptığı bileşenlerin gösterdiği değişik özellikler sayesinde, pek çok alanda kullanılabilir. Bor madenleri, topraktan çıkarıldıktan sonra kırma, eleme, yıkama ve öğütme işlemlerinin ardından, ilgili sanayi alanlarının kullanımına hazır hâle getiriliyor. Dünya üzerinde yer alan bor kaynaklarına bakıldığında Türkiye, dünya üzerindeki rezervin %73'üne sahip olarak bu alanda ilk sırada yer alıyor. Eskişehir'in Seyitgazi ilçesine bağlı Kırka-Sarıkaya boraks yata-

ğı ise dünyanın en büyük bor rezervlerinden biri olarak Türkiye için büyük önem taşıyor. 1950-1960 yılları arasında gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda ortaya çıkan Kırka-Sarıkaya boraks yatağı, 1962 yılında Türkiye'deki diğer boraks yatakları gibi İngiliz şirketi Boraks Consolidated'in eline geçer. Ancak sonraki yıllarda yaşanan kanuni eksiklikler sebebiyle Boraks yataklarının işletmesi, 1968'den itibaren Etibank'a devrolur. Bu tarih itibarıyla Maden Tetkik ve Arama (MTA) tarafından yapılan araştırmalarda "Kırka Sodyum Tuzu" cevherinin, Kaliforniya'daki "Tinka-Razorit-Kernit" cevherinin benzeri olduğu ve yatakların zengin olduğu tespit edilir. 1975 yılından bu yana faaliyette olan Kırka Konsantratör Tesisi sayesinde işletme statüsüne kavuşan Kırka Boraks, 2004'ten bu yana ise Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyetlerine devam ediyor. Türkiye'de; Eskişehir Kırka'nın yanı sıra Kütahya Emet, Balıkesir Bigadiç ve Bursa Kestelek önemli bor yatakları olarak dikkat çekiyor.

"Bor"un Türkiye'deki Gelişimine Bakış

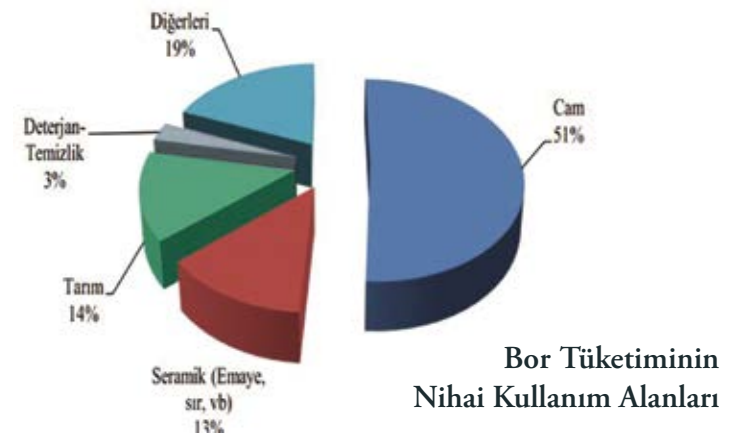
Türkiye'de doğada en çok bulunan bor cevherlerine bakıldığında ise tinkal ve kolemanit ön plana çıkıyor. Kırka'da "tinkal", Emet ve Bigadiç'te ise önemli "kolemanit" yatakları bulunuyor. Bu bor yataklarının yanı sıra Bigadiç'te az miktarda da olsa üleksit rezervi bulunuyor. Türkiye, dünyanın en büyük ve en kaliteli bor rezervlerine sahip ülkesi olmasının yanında dünyada da en yüksek bor bileşenleri üretimini gerçekleştiren ülke olarak göze çarpıyor. Dünyada, Türkiye'nin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Rusya'da önemli bor yatakları yer alıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının açıkladığı rakamlara göre Türkiye toplam 3 milyar ton civarındaki rezerv miktarı ile dünyada ilk sırada yer alıyor. Türkiye'nin ardından ise %8'lik oranla Rusya ikinci sırada yer alırken ABD ise %7'lik bor rezervi ile üçüncü sırada bulunuyor. Türkiye'de, Maden Teknik ve Arama Genel Müdürlüğü ile Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü arasında yapılan pro-

tokol neticesinde, 2002 yılında hayata geçirilen "Bor Master Arama Projesi" kapsamında yürütülen çalışmalar sayesinde, bor rezerv miktarlarında yaşanan "1 milyar ton"luk gözle görülür bir artış dikkat çekiyor.

Dünyadaki Önemli Bor Rezervleri

Dünya ülkeleri açısından bor rezervlerine bakıldığında Rusya ve ABD ön plana çıkarken ticari bor rezervleri açısından ise 4 bölgenin önem taşıdığı görülüyor. Bu merkezler arasında; ABD'nin Kaliforniya Eyaletinin güneyinde yer alan "Mojave Çölü", Güney Amerika'da bulunan "And Kemer", Türkiye'nin de yer aldığı

"Güney-Orta Asya Orojenik Kemeri" ve Doğu Rusya dikkat çekiyor. Dünya bor rezervlerinin ülkeler açısından dağılımına bakıldığında ise Rusya'nın %7,7, ABD'nin %6,2, Çin'in %3,6, Şili'nin %3,2, Sırbistan'ın %1,7, Bolivya'nın %1,5 ve Arjantin'in %0,7'lik bir orana sahip olduğu görülüyor. Ayrıca, dünya bor üretim kapasitelerine bakıldığında 2013 yılındaki üretim kapasitesinin 5,2 milyon ton civarında olduğu tahmin ediliyor. Dünya fiili bor üretim miktarlarının ise yaklaşık 4,3 milyon ton civarında olduğu tahmin ediliyor. Avrupa (Türkiye) %47'lik pay ile ilk sırada yer alırken bunu ABD %24, Güney Amerika %15 ve Asya %14 oranındaki payla takip ediyor.

"Bor" Pek Çok Alanda Hayatı Kolaylaştırıyor

Bor, kullanım alanları anlamında dünya ve Türkiye için büyük önem taşıyor. Bor ürünleri; tarım, cam sanayi, kimya ve deterjan sektörü, seramik, elektronik ve iletişim sektörü, uzay ve hava araçları, nükleer uygulamalar, askeri araçlar, yakıtlar ve polimerik malzemeler, nanoteknolojiler, otomotiv ve enerji sektörü, metalurji ve inşaat gibi pek çok alanda kullanabilmesi açısından önemli bir maden olarak dikkat çekiyor. Bor, mevcut kullanım alanlarının yanı sıra günden güne sürdürülen yeni çalışmalar ve araştırmalar sayesinde kaya gazı sektöründe de kullanılmaya baş-

lanan bir maden olarak ön plana çıkıyor. Tüketilen bor ürünlerinin % 80'ine yakını ise cam, seramik, tarım ve deterjan sektörlerinde yoğunlaştığı görülüyor.

Cam ve Seramik Sanayi

Bor mineralleri sektörel alanda, en fazla cam sanayinde kullanıma olanak tanıyor. Bor oksit özellikle borosilikat cam, tekstil tipi ve izolasyon tipi cam elyaflarında yoğun olarak kullanılıyor. Bunun yanında sıvı kristal göstergelerinde, özel fırın kaplarında, laboratuvar malzemelerinde, arabaların far ve sinyal camlarında, cam yününde, LCD ekranlar ve CRT cam ürünlerinin yanı sıra borlu bazı özel camlar uzay sanayin-

de, elektronik endüstrisinde ve nükleer reaktörlerde kullanılarak bor araştırma fırsatlarını oluşturuyor.

Seramik Sanayi

Bor, seramik sanayinde çoğunlukla sır ve fritlerde tercih ediliyor. Sırlarda bor oksit, cam ve malzeme arasındaki ısısal açıdan uyumu sağlamak ve sırrın ısısal genişleme kat sayısını düzenlemek, görünümü iyileştirmek, mekanik gücü ve çizilme direncini artırmak, kimyasalların ve suyun etkilerine karşı direnci artırmak ve renklendiricilerin katılımına taban oluşturmak için kullanılıyor. Bor, mikrop öldürücü ve su yumuşatıcı etkisi sayesinde temizleme ve beyazlama sanayinde de tercih ediliyor.

Alev Geciktiriciler

Boratlar, çeşitli malzemelerde (ahşap, selülozik yalıtım, PVC ve tekstil) alev geciktirici amacıyla da kullanılıyor. Bor, yanan malzemenin oksijenle temasını kesici özelliği sayesinde yanmayı engelliyor. Çinko borat, plastik malzemelerde; borik asit, boraks pentahidrat ve boraks dekahidrat gibi çözünebilir boratlar ise selülozik malzemelerde kullanılıyor. Bu malzemeler; tahta, kontraplak, ağaç fiber, kâğıt ve pamuk gibi doğal fiberlerden oluşuyor.

Tarım

Bitki gelişiminde önemli bir yeri olan bor, tarım sanayinde de kullanılıyor. Bor aynı zamanda hücre-

deki şeker geçişinin yanı sıra hücre bölünmesi ve gelişimi ile fotosentez metabolizmasının düzenlenmesi bakımından önem taşıyor. Bor, sebzelerin büyümesine ve kalitesine yönelik etkileriyle tarım alanına önemli katkılar sağlıyor. Ayrıca sebzelerde bor kullanımı sonucunda büyüme noktalarının başlangıç ve gelişiminde, hücre içi şeker ve nişasta transferinde, besleyici maddelerin bitki içi dolaşımında, büyümeyi etkileyen hormonların oluşumunda, kök gelişiminde, çiçek ve tomurcuk oluşumunda artış gözleniyor.

Mikro besleyici özelliğe de sahip olan bor, meyve ağaçlarının çiçek açma, meyve verme ve meyve kalitesi

gibi özelliklerinin gelişimi olumlu etkiler açısından dikkat çekiyor. Yeterli miktarda bor içeren bir meyve ağacında, çiçek açma ve meyve kapasitesinde artış, meyvenin içinde ve kabuğunda gözlenen yaralanma ve çürümelerde düşüş, şeker ve besleyicilerin yapraklardan meyveye iletiminde hızlanma, gelişmemiş dalların sayısında azalma ve buna bağlı olarak daldan düşen meyve sayısında azalma gözleniyor.

Dünya Bor Üretim Kapasiteleri (2013)

Ülkeler	Kurulu Kapasite (Bin Ton B ₂ O ₃)
Türkiye	1.092
ABD	652
Güney Amerika	350
Asya	334
Dünya Toplamı	2.428

Metalurji

Bor bileşikleri, yüksek sıcaklıklarda düzgün, yapışkan, koruyucu ve çapaksız sıvı oluşturma özellikleri sayesinde demir dışı metal sanayinde de tercih ediliyor. Bor ilavesi aynı zamanda çeliğin sertliğini ve dayanıklılığını artırması açısından da metal sanayi için önem taşıyor. Bor, ayrıca paslanmaz çeliklere de ilave edilebiliyor. Özellikle bor türevlerinin biri olan "ferrobor"; çelik, dökme demir, sürekli mıknatıslar ve amorf metallerin üretiminde tercih ediliyor. Bor kimyasalları ayrıca elektro kaplama uygulamalarında temizleyici ve tampon olarak da kullanılıyor.

Bor Fiberleri

Bor fiberleri, spor aletlerinden (balıkçılık, golf, kayak, bisiklet-

ler) uzay ve hava araçlarına kadar birçok alanda kullanıma olanak tanıyor. Bor fiber kompozitleri ise, hava ve uzay araçlarının üretiminde kullanılan ilk ileri kompozit malzeme olarak dikkat çekiyor. Ancak bor fiberleri, yüksek maliyetlerinden dolayı belli alanlarda kullanılabilir.

Uzay ve Havacılık

Bor, uçak ve havacılık endüstrisi açısından da önemli bir maden olarak ön plana çıkıyor. Aerodinamikteki gelişmeler, yüksek hız kanat uygulamaları, yüksek ısıya dayanımlı gövde, düşük ağırlık yüksek kapasite ve benzeri uygulamalar üzerinde yürütülen tasarım ve geliştirme çalışmaları havacılık ve uzay sanayinde kompozit malzeme kullanımını oldukça yaygınlaştırıyor. Bor kimyasalları aynı zamanda füze yakıtı

kullanımında tercih ediliyor. Bor kimyasalları aynı zamanda füze yakıtı kullanımında tercih ediliyor.

Enerji ve Nükleer Uygulamalar

Ticari olarak üretilip kullanılan bor hidrürlerin en önemlisi olan ve iyi bir hidrojen taşıyıcısı ve depolayıcısı olarak bilinen sodyum borhidrür, hâlihazırda kâğıt hamurunun ağartılmasında, tekstil atıklarının indirgenmesinde, atık suların ağır metallerin uzaklaştırılması gibi pek çok alanda kullanılıyor. Gelecek yıllarda hidrojenin yakıt olarak kullanılmasının yaygınlaşması ile birlikte Sodyum borhidrürün, enerji alanında önemli bir ürün hâline gelmesi bekleniyor. Hidrojeni depolama özelliğinin yanı sıra, yakıt pillerinde de doğrudan yakıt olarak kullanımına olanak sağlı-

yor. Nükleer uygulamalarda da kullanılan bor, atom reaktörlerinin kontrol sistemleri ile soğutma havuzlarında ve reaktörün alarmla

kapatılmasında da tercih ediliyor. Ayrıca nükleer atıkların depolanması için bor cevheri olan kolemanit kullanılıyor.

Tablo 2: Dünya Bor Rezervleri (2013)

Ülkeler	Toplam Rezerv (Bin ton B ₂ O ₃)	Dağılım (%)
Türkiye (1)	955.300	72,8
A.B.D(2,3)	80.000	6,1
Rusya(2)	100.000	7,6
Çin (2)	47.000	3,6
Arjantin(2,3)	9.000	0,7
Bolivya (3,4)	19.000	1,4
Şili (3,4)	41.000	3,2
Peru(2)	22.000	1,7
Kazakistan (4,5,6)	15.000	1,2
Sırbistan (6)	24.000	1,7
TOPLAM	1.312.300	100

Sağlık ve Temizlik

Bor, insan vücudu tarafından az miktarlarda ihtiyaç duyulan, hücrelerde sentezlenemediği için besinlerle dışarıdan alınması gereken önemli bir besleyici olma özelliği taşıyor. Bor minerallerinin insanlar üzerindeki etkilerine yönelik yapılan çalışmalar, birçok tedavi yönteminde kullanılan önemli bir element olarak dikkat çekiyor. Metabolizmadaki bor, kalsiyum, magnezyum ve fosfor dengesini ayarlamakta olup sağlıklı kemiklerin oluşumuna, kasların ve

beyin fonksiyonlarının gelişimini etkiliyor. Osteoporoz tedavilerinde, alerjik hastalıklarda, psikiyatride, kemik gelişiminde ve artiritte, menopoz tedavisinde bordan aktif olarak yararlanılıyor.

Besinlerin yanı sıra kullandığımız deterjan ve kozmetik ürünlerde de bor en fazla tercih edilen element olarak göze çarpıyor. Deterjan sanayinde de kullanılan bor, ev temizliğinde, kişisel bakım ürünlerinde ve endüstriyel alanda ağartıcı ve bakterilere karşı

koruyucu olarak karşımıza çıkıyor. Kozmetik sektöründe ürüne kazandırdığı yumuşaklık, yapışkanlık ve dayanıklılık özellikleri sebebi ile günlük yaşama girmiş bir element olarak önem taşıyor.

Çimento

Bir bor minerali olan kolemanit, çimentonun özelliklerini iyileştirme amaçlı kullanılıyor. Borlu çimento; mukavemet, su ve gaz geçirgenliği, hidrasyon ısısı gibi

parametreler açısından portland çimentosuna göre daha iyi özellikler sergilediği için tercih ediliyor. Hidrasyon ısısının düşük olması özellikle kütle betonlarında soğutma ihtiyacını önemli oranda azaltıyor. Çimento üretiminde kolemanit kullanımı ayrıca, atmosfere salınan karbon dioksit miktarını % 25-30 oranında düşürüyor. Borlu çimento üretimi, Kyoto protokolünün getirdiği sorumluluklar çerçevesinde sektör için büyük önem taşıyor.

Müzikallerin Ardındaki Kahraman: Haldun DORMEN

Türk tiyatrosunun gelişmesinde büyük bir role sahip olan Haldun Dormen, yapmaktan büyük zevk aldığı müzikalleri, tiyatroların dününü ve bugünü anlattı.

Havva ŞEKERCİOĞLU

Tiyatroyu sadece bir meslek olarak gören biri değil Haldun Dormen, tiyatroyu hayatının her alanında yaşayan bir sanatçı. Dur durak bilmeden bir şehirden diğerine, bir projeden bir başkasına koşuyor. Yıllara meydan okuyan dinçliği ve çalışma azmiyle etrafındaki herkesi kendisine hayran bırakıyor. Yönetmenliğini yaptığı oyunlardaki oyuncular da karşısında bilgiye aç bir öğrenci gibi diziliyor ve belirttiği her ayrıntıyı âdeta beyinlerine kazıyorlar. Biz de hayatı bu kadar dolu dolu ve tiyatroyla iç içe yaşayan Dormen ile yapmaktan büyük zevk aldığı müzikalleri, Türkiye'deki tiyatronun gelişimini ve yeni

dönemdeki oyunculukları Eskişehir'de yönetmenliğini yaptığı Lüküs Hayat Müzikali'nin provasında konuştuk.

Yılların eskitemediği bir sanatçı olarak bu mesleği yapmaya nasıl karar verdiniz?

Doğrusunu söylemek gerekirse ben karar vermedim. Ben bu mesleğin içinde doğdum. Gerçekten hayatımda başka bir meslek hiç düşünmedim. Sanata meraklı bir ailem vardı ancak ailemde sanatçı olan hiç kimse yok. Küçük yaşımdan beri müzikal filmlere çok giderdim. Benim Alman bir dadım vardı. O beni sıklıkla Alman müzikal filmlerine götürürdü. Müzikale olan tutkum o yıllardan itibaren başladı. İzlediğim filmlerin etkisiyle de müzikal benim hayatım oldu. Hayatım bu şekilde geliştiği

için de karar verecek bir ikilemin içine hiç girmedim. Direkt sanata yöneldim. Yönetmen mi, dansçı mı, oyuncu mu, şarkıcı mı olacağım diye bir ayrımım da yoktu. "Show business"ın içinde olacaktım, sanatın içinde olacaktım. Nitekim öyle de oldu.

Hem yönetmenlik hem de aktörlük yapan bir sanatçı olarak hangisini yapmaktan daha çok zevk alıyorsunuz?

Benim hayatımda yönetmenliğim ve hocalığım birinci planda, aktörlüğüm ise ikinci plandadır. Yönetmenliğin zevki benim için apayrı. Çünkü bir şey yaratıyorsun, birçok insanla beraber ortaya bir şey çıkarıyorsun. Mesela Dormen Tiyatrosu yıllarca sürdü. Ben hiçbir zaman o tiyatroya "Benim tiyatrom" demedim, "Bizim tiyatromuz"

dedim. Beraber yapılan işler başarı kazandırır. Ben tek başıma Dormen Tiyatrosu'nu nasıl yıllarca açık tutabilirdim. Perdeci perdeyi yanlış kapatsa, alkış alamazsın. Karşıdaki adam doğru replik vermezse, gülmeyi alamazsın. Tiyatro bir bütündür. Dormen Tiyatrosu da bir bütün olarak devam etti. Onun için efsane oldu.

Türk Tiyatrosu'nun Geleceği Alternatif Tiyatrolar

Yıllardır bu mesleğin içinde olan birisi olarak insanların tiyatroya karşı bakış açıları nasıl bir değişim gösterdi?

Dönem dönem belirli iniş çıkışlar oldu. Mesela 60'lı yıllarda tiyatronun muayyen bir izleyici

kitlesi vardı. Tiyatroların sayısı da belirliydi o yıllarda. Bunlar Kenter Tiyatrosu, Nejat Uygur Tiyatrosu, Dormen Tiyatrosu ve Devlet Tiyatrosu idi. Buralara gelen insanlar da orta sınıfa mensup insanlardı. Öğretmenler, memurlar, askerler tiyatroya çok gelirdi. Dediğim gibi eski yıllardaki muayyen seyirci, yıllar geçtikçe değişti. Çünkü bu kesimin tiyatroya gitmesi yıllar geçtikçe zorlaştı. Bunun nedeni de tiyatroların pahalılaşması oldu. 35 lira verip de tiyatroya gitmek zor. Ancak Şehir ve Devlet Tiyatrolarına insanlar artık gidebiliyor. O yüzden de alternatif tiyatrolar ortaya çıktı. Ben de alternatif tiyatrolardan çok umutluyum. Türk tiyatrosunun geleceğinin alternatif tiyatrolara bağlı olduğunu düşünüyorum. Şu anda İstanbul'da aşağı yukarı 300 tane alternatif tiyatro var.

"Müzikal Yapmaktan Çok Hoşlanıyorum"

Çok uzun yıllar boyunca sahenedesiniz ve pek çok farklı türden esere imza attınız. Bu türler arasında en çok sevdiğiniz ve sizi heyecanlandıran tür hangisi?

Aslını söylemek gerekirse müzikal yapmaktan çok hoşlanıyorum. Ama farsları da çok iyi beceriyorum maalesef... (Gülüyor)

Çünkü gördüğüm farsların çoğu çok kötü oluyor. Sürekli bana fars teklif ediyorlar, ben de yapmaktan büyük keyif alıyorum. İnsanları güldürmek mutlu etmek çok hoş bir şey ama değişik şeyler de denemek istiyorum. Fakat maalesef hep müzikal ve fars yapıyorum. Şimdi bir opera teklifi aldım. Hayatım boyunca hep opera yapmak iste-

mişimdir. Otello Operası'nı Mayıs ayında sahneye koymamı istiyorlar. Korkutuyor beni ama denemekten de büyük bir zevk duyuyorum. Çünkü bu yaşta böyle bir şey denemek benim için mutluluk verici bir durum.

Türkiye'ye müzikali "Sokak Kızı İрма" ile getiren bir sanatçı olarak sizce o yıllardan bugüne

kadar Türkiye'de müzikal nasıl bir gelişim sağladı?

Türkiye'de öyle biliniyor ama bence yanlış. Türkiye'ye müzikali Muhlis Sabahattin, Cemal Reşit Rey getirdi. Lüküs Hayat 1933'te yazılmış. O zamanlar operet diyorlardı ama bunlar halis mulis müzikal. Ben yalnızca batılı müzikali Türkiye'ye getirdim. Diğer türlü konuşmak onlara büyük haksızlık olur. Ben 60'lı yıllarda Türkiye'de Sokak Kızı İрма'yı yaptığım zaman, batılı müzikal diye bir şey yoktu. Revü tarzı oyunlar vardı. Oradan buradan şarkılarla müzikal yapılıyordu. 61'den sonra müzikal gerçekten yerine oturdu ve müzikaller gelişti. Şimdi de deniyor ki müzikaller durdu. Müzikaller durmadı, sürekli müzikal yapılıyor. Şehir Tiyatroları, Devlet Tiyatroları devamlı müzikal yapıyor. Ben de hiç durmadan müzikal yönetiyorum. Türkiye'de diğer ülkelere göre çok müzikal yapılmamasının nedeni çok masraflı olması. Müzikallerde harcanan para çıkartılmadığı için de yapılamıyor çoğunlukla. Ancak günümüzde sponsorlar oldukça rahatça müzikal de yapılıyor.

“

Ben bu mesleğin içinde doğdum.

Gerçekten hayatımda başka bir meslek hiç düşünmedim. Sanata meraklı bir ailem vardı ancak ailemde sanatçı olan hiç kimse yok.

Küçük yaşımdan beri müzikal filmlere çok giderdim. Benim Alman bir dadım vardı. O beni sıklıkla Alman müzikal filmlerine götürürdü. Müzikale olan tutkum o yıllardan itibaren başladı. İzlediğim filmlerin etkisiyle de müzikal benim hayatım oluverdi.

”

“Müzikal Yapabilmek İçin Çok Büyük İmkânsızlıklarla Savaşım”

Yurt dışı ile Türkiye’yi müzikal açıdan karşılaştıracak olursak, Türkiye’nin eksikleri var mı?

Eksikler var. Teknik olanaklarımız onlar kadar gelişmiş ve iyi değil. Ancak şu anda İstanbul’da

açılan Zorlu Center PSM dünyanın en iyi müzikal olanaklarına sahip bir tiyatro. Ne New York ne de Londra’daki sahneler burasıyla başa çıkamaz. Ama Zorlu Center PSM’den önce de bu tarz güzel sahneler yoktu. Hep ciddi eksikler vardı ve o şekilde müzikal yapılıyordu. Ben müzikal yapabilmek için çok büyük imkânsızlıklarla savaştım ama o imkânsızlıklarla bile yine de yapabiliyorduk. Mesela “Sokak Kızı İrma” küçük bir müzikal, çok fazla bir şey ihtiyacı du-

ylmuyor fakat “Bir Kış Öyküsü” adlı müzikalimi İstanbul’da Yayla Sanat Merkezi’nde yaptım. Onun döner sahnesi vardı işimi kolaylaştırıldı. Diyarbakır’da aynı oyunu döner sahnesiz yaptım, başka türlü bir yöntem bulmak zorunda kaldım ve bayağı zorlandım. Ama şimdi teknolojinin gelişmesiyle teknik kolaylıklar ortaya çıkınca müzikali de daha çok göreceğiz gibime geliyor.

Keşke bu müzikalde de oynasaydım dediğiniz bir oyun oldu mu?

Müzikallerin çoğunu ben sahneye koyduğum için, istesem oynardım. (Gülüyor) Yurt dışında da aklıma gelen bir müzikal şu an yok ama düşünsem belki bulurum.

“Kulaksızlarla Müzikal Olmaz”

Bir müzikalin olmazsa olmazı sizin için nedir?

Kulaksızlarla müzikal olmaz. Mesela ben ne bir nota bilirim

ne de bir enstrüman çalarım ama bugüne kadar 50 tane prodüksiyon yaptım. Benim kulağım o kadar iyidir ki, bir notayı yanlış çalsınlar hemen duyarım. Kulak olmadan olmaz. Müzikal şarkı söylemek değildir. Oyun oynayarak var olan olayı anlatman lazım. Çünkü oyundaki şarkının sözleri, aslında sizin söylediğiniz lafların devamıdır. Bu yüzden müzikalde oynamak için kulağının iyi olması çok önemli. müzikali de daha çok göreceğiz gibime geliyor.

“Ben okullu, alaylı diye bir ayrım kesinlikle yapmıyorum”

Sinema ve dizi oyuncularını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok başarılı, çok parlak oyuncular var. Ben sinema ve dizi oyuncusu diye ayırmıyorum bu arkadaşları. Kıvanç Tatlıtuğ, Beren Saat, Kenan İmirzalıoğlu gibi çok başarılı genç yetenekler var. Mesela Kıvanç çok çalışıyor. Kendini yetiştirdi. Ben Kıvanç’a rahatça bir rol verebilirim. Bu iş çalışınca oluyor. Ben kendim okullu olduğum için insanları okullu, alaylı diye ayırmıyorum. Bu durum beni çok rahatsız ediyor. Eğer sanatçıları okullu, alaylı diye ayırırsak o-

zaman Adile Naşit, Münir Özkul, Altan Erbulak, Metin Serezli, Nerra Serezli’ye haksızlık etmiş oluruz. Çünkü bu sanatçıların da hepsinin eğitimi var ancak tiyatro eğitimleri tiyatro oynamaya başladıktan sonra oldu. Bu yüzden ben okullu, alaylı diye bir ayrım kesinlikle yapmıyorum. Bu ayrımı yapanlara da kızıyorum. Gerçekten okullu oyuncuların daha parlak daha başarılı alaylı oyuncular var. Kıscası oyuncu oyuncudur.

Yeni projeleriniz var mı?

Binlerce. Uykularım kaçıyor düşündükçe. Bir tane opera pro-

jemiz var. Oliver projemiz var. “Oliver’ı Kim Oynayacak?” diye. Vaktinde Dormen Tiyatrosu’nda yapmıştım ama bir daha yapmak istiyoruz. Şu anda Yeşim Salkım ile bir projemiz var. Ben de oynuyorum. Müzikal değil de müzikli gösteri projesi var. Başka tiyatrodada bir oyunu adapte ediyorum. Orada da oynamamı istiyorlar. Bunların hepsini nasıl yapacağım bilmiyorum. Sürekli teklifler geliyor.

Son olarak yoğun bir tempoda çalışıyorsunuz. Enerjinizi neye borçlusunuz?

Çalışmaya ve insan sevgisine

borçluyum. Şimdi buradan İstanbul’a dört günlük bir istirahat için gideceğim, oradan da İzmir’e geçeceğim. Orada da “Lüküs Hayat”ı sahneleyeceğiz. Aynı gün akşamüstü de “Bugün Git Yarın Gel” adlı oyunu sahneye koyacağım. Gerçekten enerjik olmam lazım. Bütün bu işleri severek yaptığım için ve bir de Allah’a çok şükür sağlığım yerinde olduğu için bu tempoda sorunsuz çalışıyorum işte. Çalışmaya ve insan sevgisine borçluyum. Şimdi buradan İstanbul’a dört günlük bir istirahat için gideceğim, oradan da İzmir’e geçeceğim.

Ben hiçbir zaman o tiyatroya “Benim tiyatrom” demedim, “Bizim tiyatromuz” dedim. Beraber yapılan işler başarı kazandırır.

ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN YENİ AKTÖRÜ: ELEKTRONİK ÇÖPLER

Teknolojinin her geçen gün gelişmesi, hayatımızı kolaylaştırmaya devam ediyor. Hepimiz elimizdekiler eskimeden teknolojik devlerin görücüyü çıkardığı yeni ürünleri satın almak istiyoruz. Yeni bir tasarım, yeni bir marka veya yeni bir trend, bizim bir anda model yükseltmemize sebep oluyor. Peki, bir kenara attığımız elektronik eşyalara ne olduğunu hiç düşündünüz mü?

Araş. Grv. İpek KUMCUOĞLU

Bu dönüşüm içinde özellikle teknolojik aygıtlardaki akıllı gelişim, araçların çok daha hızlı bir şekilde eskimesine neden oluyor. Günümüzün rekabet ortamında kullanıcı ihtiyaçlarını en iyi biçimde cevaplamak ve üretim pazarında en önde yer almak adına, teknoloji devleri ürünlerinde çeşitliliğe önem veriyor. Çok kısa bir süre önce aldığımız bir bilgisayar, bir üst modelin çıkmasıyla eskimeye başlıyor, eskiyen ürünler ise çöpe gidiyor. Ancak bu tür elektronik cihazların doğaya ve insan sağlığına verdiği zarar nedeniyle yok edilmesi konusunda titizlikle çalışılması gerekiyor. Bu nedenle dünyadaki en büyük katı atık problemlerinden biri olarak elektronik çöp, her geçen gün daha fazla önem kazanıyor.

Elektronik çöpler (e-çöp, e-atıklar); TV, bilgisayar, tablet, yazıcı, telefon, fax, fotokopi makineleri, ekranlar, DVD, VCR, entegre devreler, yarı iletkenler, baskılı devreler, algılayıcılar, kablolar, MP3 ve tıbbi cihazlar gibi ömrünü tamamlamış elektrikli ve elektronik cihazların atıklarından oluşuyor. Bu atıklar; plastik, cam ve metal atıkları bir arada bulunduyor ve bazıları toksik olmak üzere birçok bileşenden oluşuyor. Bu nedenle

doğru bir biçimde geri kazanılmayan veya yok edilmeyen maddelerin atık halinde bulunması, çevreye büyük zarar veriyor ve insan sağlığını olumsuz yönde etkiliyor.

Elektronik atıkların %25'i televizyon ve monitörlerden oluşuyor ve bir monitörde ağırlığının %6'sı kadar kurşun bulunuyor. İçerdiği kurşun miktarı sebebiyle tehlikeli atık kapsamına giren monitörlerin sadece 9 tanesi bile 1.000.000 metreküüp suyu kirletecek potansiyel taşıyor. Elektronik atıkların yine %25'ini oluşturan soğutucular (klimalar, buzdolapları ve derin dondurucular) ise içerdikleri kloroflorokarbon (CFC) nedeniyle hem ozon tabakasına zarar veriyor hem de kanserojen madde üretiyor.

Elektronik çöpleri yok etmek için pek çok farklı yöntem başvuruluyor. Genellikle geri dönüşüm tesislerine yeterli yatırımların yapılmaması sebebiyle çöpler yakılarak, gömülerek veya ihraç edilerek imha edilmeye çalışılıyor. Ancak elektronik çöplerin plastik aksamalarında bulunan yanmayı engelleyici maddeler, yakıldıkları sırada bilinen en kanserojen madde olan dioksin açığa çıkıyor. Atıkları toprağa gömme işlemi ise kısa vadede pratik gibi görünse de, uzun vadede çevreye büyük zarar veriyor. Elektronik cihazların bileşimlerinde yer alan cıvanın toprağa nüfuz etmesi, yer altı sularına karışarak insan sağlığı için tehdit oluşturuyor. Bir floresan lambanın içindeki cıva, 30.000 litre suyu kullanılmaz hale getiriyor.

Dünyada birçok ülke, elektronik atık sorunu karşısında çö-

züm üretmek yerine bu tür atıklar kategorisine giren eski, hurda ve kullanılmış kişisel bilgisayarları gelişmemiş ülkelere gönderiyor. Bu ülkeler, e-atıklardaki bakır, alüminyum ve altını geri kazanırken, kurşun ve diğer zehirli atıkların toprak ve suya karışmasına göz yumuyor. Bu durum pek çok çevreci kuruluş tarafından eleştirilse de, ülkeler somut adımlar atma noktasında yetersiz kalıyor.

Her geçen gün hızla büyüyen elektronik atık sorununun gelişmiş ülkeler açısından önemli riskler taşıdığı görülüyor. 2006 yılında gerçekleşen Birleşmiş Milletler Çevre Programı Nairobi Deklarasyonu'na göre, dünya e-atık pazarında her yıl %5 ilâ %8 arasında artış yaşandığı ve 2009 yılı itibarıyla bu rakamın 11 milyar dolara ulaştığı tahmin ediliyor. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) çevre raporuna göre, Türkiye'nin de aralarında bulunduğu gelişmekte olan ülkelerde, 2010 yılından bu yana e-atıkların 10 yıl öncesine göre 3 kat arttığı ve tüm dünyada yıllık 50 milyon ton e-atık oluştuğu tahmin ediliyor. Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde yıllık 14-24 kg olarak ortaya çıkan e-atıkların yalnızca 8 milyon tonu sağlıklı geri dönüşümüne tâbi tutuluyor. Geri kalanlar ise yakma, gömme veya diğer ülkelere ihraç etme yöntemleriyle yok ediliyor.

Türkiye'de de elektronik atıklar her geçen gün daha ciddi bir boyuta ulaşıyor. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre; Türkiye'de yılda 539 bin ton e-atık ortaya çıkıyor ve bu atıkların sa-

“

İçerdiği kurşun miktarı sebebiyle tehlikeli atık kapsamına giren monitörlerin sadece 9 tanesi bile 1.000.000 metreküüp suyu kirletecek potansiyel taşıyor.

”

dece 20 bin tonu koşullara uygun olarak geri dönüştürülüyor. Elektronik atıklardan en fazla televizyon ve bilgisayar monitörünün çöpe atıldığı belirtilirken, en çok e-atık üreten şehirler ise İstanbul, Kocaeli ve Ankara olarak gösteriliyor. Türkiye'de kişi başı e-atık üretiminin ise yaklaşık 7 kilogram olduğu ifade ediliyor.

Elektronik çöpleri sağlıklı bir biçimde yok edebilmek için ise geri dönüşüm işlemi uygulanması gerekiyor. Elektrikli ve elektronik atıkların geri dönüşümü, bu atıkların toplanması ve ayrıştırılmasıyla başlıyor. Daha sonra geri dönüşüm işleminden çıkan değerli metaller ve hammaddeler ayrıştırılıyor. İşleme sonucunda ortaya çıkan demir, paslanmaz, plastikler ve bakır gibi

malzemeler, ilgili hammadde kuruluşlarına gönderilerek ekonomiye kazandırılıyor. Böylece hem çevrenin korunması için önemli bir adım atılıyor hem de hammadde elde ediliyor.

Elektronik atıkların sağlığa ve çevreye zarar vermemesi adına yapılan çalışmalarda hukuki yaptırımlardan da destek alınıyor. 22 Mayıs 2012 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların (AEEE) Kontrolü Yönetmeliği, çevre ve insan sağlığı için tehdit oluşturan ve miktarı gün geçtikçe artan atıklar konusunda yeni adımlar atıldığına işaret ediyor. Yönetmelik, e-atıkların toplanması ve geri kazanımıyla ilgili olarak belediyelerin ve diğer işleme tesislerinin görev ve sorumluluklarını kapsıyor.

Elektronik çöpler, yer kaplamaları ve zehirli maddeler içermeleri dolayısıyla dünyada gittikçe büyüyen bir sorun haline geliyor. Bu maddeler, doğru tekniklerle ve dikkatli bir biçimde işlenmediğinde çevre için büyük bir tehdit oluşturuyor. Gerekli güvenlik önlemlerini almadan yapılan imha işlemleri ise, atığı işleyen bireyler ile işleme ortamındaki toprak ve yer altı suları için tehdit oluşturuyor. Tarım ürünleri ve doğal yaşam için tehlike yaratan bu durum, insan sağlığı için risk oluşturuyor. Atıkların değerlendirilmesi noktasında yapılacak yatırımlar, hem hammadde kaynağı olması hem de çevreyi kirletmemesi bakımından sürdürülebilir yaşam için önemli bir alternatif oluşturuyor.

Yeni Nesil Oyun Konsolu Savaşları

Yeni nesil oyun konsollarının rekabeti tüm hızıyla sürerken oyun çeşitliliği de her geçen gün artıyor. Peki Sony PlayStation 4 mü, Microsoft Xbox One mi sizin için?

İlker ŞEKERCİOĞLU

İlk olarak 2013'ün Aralık ayında Sony PlayStation 4, ardından biraz gecikmeli de olsa Microsoft'un Xbox One'ı geçtiğimiz Eylül ayında ülkemizde resmî olarak satılmaya başlandı. Böylece ülkemizde de yeni nesil oyun konsolu savaşları resmen başlamış oldu. Biz de bu haberimizde her iki konsolun da özelliklerini ve kendilerine özel oyunlarını sizlere hatırlatmak istedik.

Sony PlayStation 4

Yurt dışında Kasım 2013'te satışa çıkan ve ilk iki haftasında toplamda 2.1 milyon adetlik satış gerçekleştiren Sony PlayStation 4, gücünü AMD yapımı 8 çekirdekli bir işlemci ve 1.84 TFLOPS Radeon grafik işlemcisinin yanı sıra 8 GB GDDR5 RAM'den alıyor. 500 GB'lık sabit disk, DVD/

Blu-Ray okuyucusu, 2 adet USB 3.0, AUX portu, Ethernet, Wi-Fi, Bluetooth 2.1+EDR, HDMI çıkışı, Analog-AV çıkışı ve optik portu ise diğer teknik özelliklerden. Yenilenmiş bir arayüzle PlayStation 4 sistem yazılımı ise cihazın işletim sistemi olarak karşımıza çıkıyor.

PlayStation 4'te oyun oynarken en yakın dostunuz ise kablosuz özellikte DualShock 4 kumanda oluyor. Bütünleşik dokunmatik yüzey, renkli ışıklı çubuk, dâhili hareket sensörleri, titreşim motoru ve entegre hoparlör ile DualShock 4 en hassas kontrolü oyuncuya sunmakta. Ek olarak üzerinde yer alan SHARE (PAYLAŞ) tuşu, en güzel oyun anlarınızı tüm dünyayla paylaşmanızı sağlıyor. Kumanda üzerinde konfor için mikrofonlu kulaklık bağlantı noktası da unutulmamış.

Kutu içeriğinde bulunmayan ve ekstra olarak alabileceğiniz PlayStation Camera ise konsolunuz üzerinden canlı yayın gerçekleştirme, oyun kılavuz videoları oluşturma ve arkadaşlarınızla sohbet olanakları sunuyor. Ürünün sensörü, saniyede 60 kare yakalama kapasitesine sahip ve 1280 x 800 piksel çözünürlükte.

PlayStation 4'ünüz ile çok oyunculu oyun oynama keyfini deneyimlemek istiyorsanız, ücretli olan PlayStation Network (PSN)'e üye olmak zorundasınız. Bu üyelik size aynı zamanda her ay ücretsiz oyunlar

indirme ve bazı özel kampanyalardan yararlanma olanağı da sağlıyor.

Microsoft Xbox One

Microsoft Xbox One ise Kasım 2013'teki yurt dışı çıkışından 18 gün sonra, toplamda 2 milyon adetlik satış rakamına ulaştı. PlayStation 4 gibi yine gücünü AMD yapımı 8 çekirdekli işlemci ve 1.31 TFLOPS Radeon grafik işlemcisinden alan Xbox One'da RAM olarak ise 8 GB GDDR3'e yer veriliyor. 500 GB sabit disk, DVD/Blu-Ray okuyucusu, 3 adet USB 3.0, Ethernet, Wi-Fi, S/PDIF çıkışı, HDMI çıkışı teknik özellikler arasında. Xbox One üzerinde işletim sistemi olarak Windows'un özelleştirilmiş bir sürümü olan Xbox OS bulunuyor.

Önceki versiyonuna göre 40'tan fazla yenilik eklendiği belirtilen Xbox One Kablosuz Kumanda; yeni uyarım tetikleyicileri, daha hassas ve daha rahat yapısı ile oyuncuların saatlerce oyun oynama keyfi yaşamasını sağlıyor. Kumanda üzerinde mikrofonlu kulaklık için bir bağlantı noktasına yer veriliyor.

Microsoft, Xbox One için Kinect'in yer aldığı ve almadığı iki farklı paketi oyuncularla buluşturuyor. Ancak belirtmek gerekir ki Kinect, konsolun can alıcı bir aksesuarı. Ses ve hareketlerinizle komut vermek, otomatik tanıma ve girişin yanı sıra HD kalitesinde Skype görüşmeleri yapmak, oyun klipleri kaydetmek, canlı yayın yapmak 1080 piksel çözünürlükteki Kinect ile gerçek oluyor.

Xbox One da çok oyunculu deneyim için ücretli Xbox Live Gold üyeliğini zorunlu kılıyor ve her ay ücretsiz

oyunlar ve özel kampanyalarla üyelerini memnun etmeye çalışıyor.

Oyunnarda Durum Ne?

Şu sıralar hem PlayStation 4 hem de Xbox One için sunulmuş olan ve yeni neslin en çok beklenen oyunlarından olan Destiny ortalığı kasıp kavurmuş durumda. FPS ve RPG türlerini bir arada sunan ve çok oyunculu oyun deneyimi sunan Bungie yapımı, bağımlılık yaratacak cinsten.

Diğer taraftan yıllardır olduğu gibi oyun konsollarının popüler spor oyunları olan FIFA 15 ve NBA 2K15, heyecan dolu maçlarla oyuncuları karşı karşıya getiriyor. Pro Evolution Soccer 2015 (PES 2015) de serinin tutkunlarını Kasım

ayına kadar bekletecek. Yine Watch Dogs, yenilerde çıkan Middle-Earth: Shadow of Mordor da bu konsollarda oynanması gereken oyunlar arasında.

Önceki nesil için satışta olan ancak daha gelişmiş olarak yeni nesle gelecek olan Grand Theft Auto V en çok beklenen oyunlardan. Çıkacak diğer oyunlar arasında Call of Duty: Advanced Warfare, Assassin's Creed: Unity, The Crew, Battlefield Hardline, Batman: Arkham Knight ve Far Cry 4 gibi yapımlar bulunuyor.

PlayStation 4 ve Xbox One'in buraya sığdıramadığımız daha birçok özelliği ve oyunları mevcut. Televizyonunuzun karşısında hangisiyle oyun oynamak ve zaman geçirmek isteyeceğinizin kararı ise tamamen size ait. İyi oyunlar dileriz!

dipnot

Konsol bazında çıkan ve çıkacak olan bazı özel oyunlar ise şunlar:

PlayStation 4: InFamous: Second Son, DriveClub, The Order: 1886, The Last of Us: Remastered Edition.

Xbox One: Titanfall, Ryse: Son of Rome, Forza Horizon 2, Quantum Break, Halo: The Master Chief Collection.

“Ekonomi İnsan Demek”

Cem SEYMEN

Tarım, turizm, televizyon hatta edebiyat derken birçok alanla eğitim gören usta Cem Seymen, CNN Türk'te ekonomi üzerindeki programlar yapıyor. Yaptığı programların diğer ekonomi programlarından farkı ise gezerek sunduğu programında Türkiye ekonomisini uzmanlaştığı alanlarla içi içe geçirerek izleyiciyle buluşturması...

Bilge SÖNMEZ

Liseyi İstanbul'da bitirdikten sonra Ankara'da Bilkent Üniversitesi'nde Turizm İşletmeciliği eğitimi alan Cem Seymen, kısa bir süre turizm sektöründe çalıştıktan sonra ekonomi gazeteciliği eğitimi için Amerika Birleşik Devletleri'nin New York kentine yerleşti. City University of New York'da Siyasal Ekonomi ardından da New York Üniversitesinde Televizyon Yayıncılığı eğitimi aldı. Öğrencilik yıllarında New York Başkonsoloslukunda 6 yıl boyunca görev yaptı. Edebiyata olan ilgisi nedeniyle yeniden üniversite sınavlarına girip edebiyat eğitimi aldı. Beykent Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Şair Cevat Çapan ile “Joseph Conrad Romanlarında Sömürgeciliğin İzleri” konulu yüksek lisans tezini hazırladı. Cem Seymen'in en büyük tutkusu ise seyahat etmek... Bilinmeyen coğrafyalara maceralı yolculuklar

hayatında önemli bir yer kaplıyor. Gözleme dayalı denemeler yazıyor, fotoğraf çekiyor.

Anadolu Üniversitesinin ev sahipliği yaptığı Kalite Şöleni'ne Kal-Der' in konuğu olarak katıldığı söyleşiden sonra başarılı gazeteci Cem Seymen, sorularımızı cevapladı:

İlgi alanlarınız oldukça çeşitli... Bu alanları nasıl birleştirdiniz ve sizin için önemli olan alan hangisi?

Hepsinin ortak odak noktası insan... İnsanla birleştirdim tabii ki. Edebiyat dediğiniz şey insan hikâyelerine dayanır. Tarım dediğiniz şey insan üretimine dayanır. Ekonomi dediğiniz şey insanın çalışmasıyla ortaya çıkan toplumsal bir şey dolayısıyla sürekli insan emeğini gerektiren alan terini gerektiren üç ayrı alan ve bunları yine insanların ihtiyaçlarını doğrultusunda birleştirmek ve medyada bunu anlatmak benim için çok farklı bir deneyim oldu. Çok iyi uyduğunu düşünüyorum. Seyircimin tepkisi de çok sıcak

oluyor çok güzel bir süreç bence.

Tarım ekonomisini de televizyona yansıtıyorsunuz ve her defasında farklı programlar yapıyorsunuz. Bu yaratıcılığın kaynağı nedir?

Yaratıcılık mı bilmiyorum bunu ama sonuçta ben eğitim aldığım ülkeye bir borç ödüyorum. Çok büyük bir fırsat yarattı benim oluşmamda. Çok farklı bir kültür mozağının olduğu bir ülkede büyüdüm. Kapadokya'da doğdum ben. Bir kasaba ortamında büyüdüm ve sonrasında şehre geldim. Farklı olaylar, farklı süreçler ülkedeki çok farklı nüfus yapısı beni çok zenginleştirdi açıkçası. Dolayısıyla hem edebiyattan hem de ekonomiden bu kadar hoşlanmamın sebebi bizim kendi ülkemizin zenginliği, insan yapısı, kültür yapısının çok zengin olması. Bütün bunlar bence bir televizyoncu için bulunmaz fırsat. Türkiye çok yaratıcı bir ülke çok farklı bir ülke farklı zihinlerin ve inançların doğduğu topraklar bunlar. Bizans'tan tutun da Osmanlı'ya, Türkiye Cumhuriyeti'ne kadar son birkaç yüzyılda olağanüstü bir süreç geçirmişiz. Galiba bu heyecan kendi yaşadığım toprakların dinamikle-

rinden kaynaklanıyor. Ben neye baktığımı biliyorum çünkü neden beslendiğimi biliyorum.

Çok geziyorsunuz ve farklı hikâyelere tanık oldunuz. Bu anlamda Anadolu ekonomisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Avrupa Birliği ülkeleri iktisadi, sosyal ve toplumsal olarak kalkındığı için Türkiye'de bir model. Belli kriterleri insan yaşamına, toplum yaşamına soktuğu için belli bir süreç. Biz Avrupa Birliği ülkeleri arasında önemli bir ekonomik güç olmak istiyoruz, onun için Avrupa Birliğine girmeyi istiyoruz. Amerika'ya zaten şu anki parametrelerde ulaşmamız mümkün değil ama dünyanın Doğusu ile Batısı arasında çok büyük zenginlik farkı var. Bir taraf üretip kazanıp konforlu, çok rahat bir yaşam sürerken diğer taraf açlıkla savaşıyor. Dünyada her yıl 14 milyon kişi açlıktan yaşamını yitiriyor. Dolayısıyla baktığınızda Batı'ya göre geride gözüktürken Doğu'ya göre çok ilerleme kaydedtiğimiz görülüyor. Ama bu ilerleme bizim gibi potansiyele sahip bir ülke için yeterli değil.

Zaten onun için tarım diyorum özellikle. Tarım, sanayi için ham madde kaynağıdır. Dışarıdan ithal ettiğiniz hiçbir ürünle herhangi bir ihracat başarısı sağlayamazsınız ama kendi toprağımızı, kendi ürünlerimizi dışarı satarak bir marka algısına sahip olabiliriz. Bu da Türkiye için tek kurtuluş yolu bence.

Gelişmede gençlerin rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eğer Türkiye'de kalıp kendi ülkelerine faydalı olmayı tercih edeceklerse iyi eğitim almış gençler bu ülke için çok büyük ekonomik katkı olur. Ama ben bir çok gencin umutsuz olduğunu kendisine bir gelecek kuramamaktan şikâyetçi olduğunu görüyorum. Üniversite mezunlarının çoğu diploma alıyorlar ama eğitim alamıyorlar; bu önemli. Üniversitelerdeki eğitimin ve akademik kalitenin çok düşük, çok zayıf olduğunu düşünüyorum. Gençler özellikle Avrupa Birliği ülkeleri ve Amerika ile kıyaslandığında çok daha az donanım ile hayata başlıyorlar. Bunlar çok büyük eksiklikler ama İnternet çağında yaşıyoruz. İnternetle açıklarını kapatıp dünyanın

“ Bir kasaba ortamında büyüdüm ve sonrasında şehre geldim. Farklı olaylar, farklı süreçler ülkedeki çok farklı nüfus yapısı beni çok zenginleştirdi açıkçası. Dolayısıyla hem edebiyattan hem de ekonomiden bu kadar hoşlanmamın sebebi bizim kendi ülkemizin zenginliği, insan yapısı, kültür yapısının çok zengin olması. Bütün bunlar bence bir televizyoncu için bulunmaz fırsat. ”

“ Dünyada her yıl 14 milyon kişi açlıktan yaşamını yitiriyor. Dolayısıyla baktığınızda battıya göre geride gözükürken doğuya göre çok ilerleme kaydettiğimiz görülüyor. Ama bu ilerleme bizim gibi potansiyele sahip bir ülke için yeterli değil. Zaten onun için tarım diyorum özellikle. Tarım, sanayi için hammadde kaynağıdır. Dışarıdan ithal ettiğiniz hiçbir ürünle herhangi bir ihracat başarısı sağlayamazsınız ama kendi toprağımızı, kendi ürünlerimizi dışarı satarak bir marka algısına sahip olabiliriz. ”

nerede olduklarını görüp kendi jenerasyonları, kendi akranlarıyla yarışabilecek kadar donanımlı bireyler olarak yaşayabileceklerini düşünüyorum. Üniversiteleri eleştirebiliriz ama her şeyi eğitim kurumları vermez, her şeyi devlet vermez. Kendi kendimize de yatırım yaparız en büyük yatırımlarımızı zaten kendimiz kendimize yaparız. Bu bilinci eğer gençler elde edebilirse ve bilimle, ar-ge ile inovasyonla fark yaratmaları mümkün olursa ancak Türkiye'ye katkı sağlar gençlik.

Ekonomi haberciliği neden? Nasıl karar verirsiniz?

Ekonomi haberciliği tamamen

tesadüfle başladı ama sonrasında ben çok sevdim. İnsanla çok yakın onunla ilgili hikâyeler anlatabileceğiniz bir alan. İktisadi olarak kalkınmış bir toplumu herkesin eşit haklardan faydalanabildiği, fakir ile zengin arasındaki uçurumun kapandığı bir Türkiye hayal ettiğim için ekonomi haberciliği bence çok önemli.

Ekonomi haberciliğini düşünen öğrenciler için tavsiyeler neler olur?

Farklı olmalı. Bir hikâyenizin olması gerekir o hikâyeyi nasıl anlatacağınızı bildiğiniz bir dilinizin olması gerekir yani insanı herkes kendi süzgecinden geçirdiği şekilde betimler, anlatır.

Kendinize ait bir şekilde anlatmıyorsanız hiçbir şey ifade etmez. Açın bakın gazetelerin ekonomi sayfasına çoğu reklama dayalı, ruhsuz, insan emeğini yüceltmeyen yazıyla dolu. Ekonomi böyle bir şey değil ki ekonomi insan demek. İnsan canlı bir organizma sürekli yenilenen ve değişen.... Bütün o değişimi yakalayamazsan haberlerinde, bakış açında, dinamiklerinde hiçbir şekilde katkı sağlamış olmuyorsun gazeteciliğe. Bence gazetecilik, insanı olduğu gibi ama kendimize özgü bir dille anlatma sanatıdır.

Peki, hangisi önemli ekonomi haberciliğinde? Ekonomi bilmek mi, iyi bir gazeteci olmak mı?

Her ikisinin de kendine göre çok önemli olduğunu düşünüyorum. Tabii ki ekonomi çok önemli...

Bunun için insanlar nasıl yönelmeli; ekonomi eğitimi mi almalı yoksa habercilik eğitimi mi?

Ekonomi eğitimi almak diye bir şey yok bence. Ekonomiyi öğrenirsiniz, okursunuz ve sürekli karşılaştırma yaparsınız. Eğitim sisteminizin en büyük eksikliklerinden biridir bu; öğrenciyi karşılaştırma yapmadan, sorgulamadan yetiştirip mezun ediyor. Oysa bunu elde ederseniz iyi bir ekonomi gazetecisi olursunuz. Mesela

Türkiye ile Güney Kore aynı kategoride birer ülke ama Güney Kore'nin 80'lerden sonra geliştiği, teknolojiye ve bilime yatırım yaptığını görüyoruz. Aslında bir tarım ülkesi ama Türkiye aynı süreci Güney Kore gibi hızlı alamadı. Bunun arasındaki farkın saptamasını yapmak ayrı bir şey ama nedenleri hakkında analiz yeteneğini kazanan bence çok iyi bir ekonomi gazetecisi olabilir. Önemli olan analiz etmek, korkusuzca o değişimi insanlara anlatabilmek. Kimin ne düşündüğü ne istediği önemli değil. Önemli olan sizin o süreci nasıl yorumladığınız. O yorumladığınız sürecin de demokratik olması lazım, korkusuz olması lazım, baskıdan arındırılmış olması lazım ve sizin kendi sesiniz olması lazım.

KOSGEB Anadolu Üniversitesi öğrencileri ile bir araya geldi

Anadolu Üniversitesi Girişimcilik Eğitim ve Araştırma Birimi ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı'nın (KOSGEB), Türkiye'nin 2009

yılından itibaren 37 katılımcı ülke içerisinde yer alarak dâhil olduğu Avrupa KOBİ (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) Haftası (AKH) kapsamında düzenlediği, "KOSGEB Girişimcilik Semineri"

gerçekleştirildi.

Anadolu Üniversitesi Kongre Merkezi Kırmızı Salon'da gerçekleşen seminerde, KOSGEB Eskişehir Hizmet Müdürü Seracettin Özcan, KOBİ Uzmanı Özgür Pekgöz, KOBİ Uzmanı Funda Şahin, KOBİ Uzman Yardımcısı Salih Rıdvan Yılmaz ve KOSGEB desteği ile iş kuran girişimciler Alper Uğur ile Şaban Göksel Güner, öğrencilerle bir araya geldi.

Yaptığı açılış konuşmasında KOSGEB olarak girişimciyi destekleyen bir kurum olduklarını ifade eden KOSGEB Eskişehir Hizmet Müdürü Seracettin Özcan, seminerin amacının giri-

şimcilik hakkında bilgi vermek ve hedef kitlesi olan genç girişimci sayısını arttırmak olduğunu söyledi.

"Amacımız ekonominin bel kemiği olan küçük ve orta ölçekli işletmeleri desteklemek"

"KOSGEB, 1990 yılında kurulmuş bir kamu kurumudur." diyen Özcan, "Amacımız; ekonominin bel kemiği olan küçük ve orta bütçeli işletmeleri desteklemek ve yenilikçi, yaratıcı düşünceleri ortaya çıkartıp onları ticarileştirebilmek." şeklinde konuştu.

KOSGEB'in kurulduğu tarih-

ten 2009 yılına kadar sadece imalatçıları destekleyen bir kurum olduğunu, 2009 yılından itibaren artık hizmet ve ticaret sektöründeki işletmelerin de KOSGEB tarafından desteklendiğini belirten Seracettin Özcan, Avrupa KOBİ Haftası (AKH) düzenleme yetkisinin ise kendilerine T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından verildiğini kaydetti.

Seminerde; girişimciliğin önemi, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, gençlerin girişimcilğe teşvik edilmesi, yeni girişimci desteği konularında öğrencilere bilgiler verildi ve öğrencilerin soruları yanıtladı.

Haber: Çiler ÖZCEYLAN

"En sevdiğim ses sarıya giden okun sesi"

Ülkemizde spor dendiği zaman akla gelen ilk ve hatta tek spor futbol diyebiliriz. Futbol odaklı gelişen spor algımız değişik spor dallarından bizi mahrum ediyor. Curlingin eşsiz stratejilerinden, oryantringin ruhani etkilerinden, polo-nun tutsak edici heyecanından bihaberiz. İnceliğini fark edemediğimiz bir diğer zarif ve aynı zamanda karizmatik branş ise okçuluk. Şehrimiz, 17 yaşında 4 kere Türkiye şampiyonu olmuş, dünya şampiyonalarında ülkemizi temsil etmiş bir millî okçuya ev sahipliği yapıyor: Duygu Ece Benek. Hem onu hem de okçuluğu biraz tanıyalım istedik.

Işıl AKIN

Kendinden bahseder misin, nasıl birisin?

Eskişehir Anadolu Lisesinde son sınıf öğrencisiyim, üniversiteye hazırlanıyorum. Burada doğdum büyüdüm, benden 4 yaş küçük bir kardeşim daha var. Küçüklüğümünden beri çok sosyalim, okul yaşamı boyunca birçok hobim oldu. İlkokulda bol bol resim çizdim. Yine ilkokul 3. sınıftan beri müzikle ilgileniyorum. En büyük zevklerimden biri edebiyattır, özellikle şiiri çok severim ve çok okurum. Siyaset felsefesiyle yakından ilgiliyim. Bu yıl üniversiteye hazırlanıyorum. Tek idealim, tıp fakültesinde okumak sadece bunun için çalışıyorum.

"Sporcu Bir Ailenin Çocuğuyum"

Spora başlangıcın, okçuluğa yönelişin nasıl oldu?

Bir çocuk spora nasıl başlarsa ben de öyle başladım ilk önce, bilindik sporlarla. Antrenörlerin tutumu yüzünden takım sporlarından soğudum. Sporcu bir aileden geliyorum, annemin yönlendirmesiyle okçuluğa karar verdim. Annem eski basketbolcu, babam atletizmin her alanıyla, özellikle uzun atlamayla ilgilenmiş biri. Böyle bir ailede olunca spor yapmamak mümkün değil. Çocukluktan gelme bir merakım yoktu, içine girince tanıdım okçuluğu. Lise giriş sınavı hazırlık sürecime denk geldiği için de rahatlayabileceğim bir dal arayışındaydım.

Hangi kulüpte?

Eskişehir İl Gençlik Spor Müdürlüğünde başladım. Orada bir süre çalıştıktan sonra Anadolu Üniversitesine geçtim. Üniversite birçok kulübün sporcularını takip ediyor ve beğendiği sporcularını takımlarına dâhil ediyor.

"Okçuluğa Başlangıç Kişiyeye Göre Değişiyor"

Okçuluk eğitimi nasıl bir süreç, ok atmaya nasıl başlıyorsunuz?

Eğitime ilk başladığımızda hazırlık sürecinin uzunluğu kişiden kişiye değişiyor. İlk olarak atış tekniğini öğreniyorsunuz. Kimi sporcunun

vücut yapısı bu sporu yapmaya elverişli olmayabiliyor. Bunu anlamak, vücuda da zarar vermemek adına bu süreçte testten geçmiş oluyorsun. Bu sürecin ardından boş yay çekiyorsun ve yavaş yavaş atışlar yapılmaya başlanıyor. Olimpik ve makaralı yaylar üzere iki çeşit yay kullanıyoruz. Sporcu tercihine göre seçtiği alanda çalışmalarına devam ediyor.

Olimpik yay ile makaralı yay arasındaki temel farklılık ne?

Olimpik yay isminden de anlaşılacağı gibi olimpiyatlarda yarışabilen bir yay. Makaralı yaylar dünya şampiyonalarında yarışıyor. Fizyolojik farklılıkları sebebiyle birbirlerinden ayrılıyorlar. Makaralı yay, donanımı sebebiyle öncelikle avcılık için geliştirilmiş bir model.

"Antrenörüm, Beni Makaralı Yaya Yönlendirdi"

Sen hangisini kullanıyorsun?

Olimpik yay tekniğimi beğendiği için ve artık sahalara çıkabilmemi kolaylaştırmak için antrenörüm makaralı yaya yönlendirdi. Olimpik yaydan makaralı yaya geçiş temel tekniğin aynı olması sebebiyle çok kolaydır. Yay çok hızlı, ilk önce çok korktum ama sonradan çok sevdim.

Puan almaktan ve elemelerden oluşan bir sistem var okçulukta. Bu sistemi bize biraz anlatabilir misin?

Sıralama atışları dediğimiz atışlar 72 ok atışı üzerinden yapılan ve elemelerde eşleşecek sporcuları belirlemek adına yapılan atışlardır. Elemeler ise toplam 15 ok - 5 seriden oluşur, play-off mantığıyla işler.

"İlk Yenilgim Çok Ağır Gelmişti"

İlk yarışmanı hatırlıyor musun?

Sporculukta tecrübe yarışmalarda mücadele ederek kazanılıyor. Çaylak sayılabileceğim bir dönemde ilk kez, yıldız olmama rağmen büyükler kategorisinde yarışıp ilk eleme turlarında elenmişim. Zaten yaşım da küçük, henüz sporcu olarak belirli bir olgunluğa erişmemiş olduğumdan yenilgi çok ağır gelmişti o zamanlar.

Salon ve açık hava yarışmalarınız oluyor. Sen hangisini tercih ediyorsun?

Salon yarışmalarından çok açık hava yarışmalarını seviyorum. Uzun süren bir süreç olduğu için kapa-

lı alan beni çok zor oluyor. Bir de herkesin aynı anda ok attığını düşündüğünüzde; o ses beynini çok yoruyor.

"Hava Şartlarından Çok Etkilenebiliyoruz"

Açık havada yapılan yarışmalarda hava şartları etkilemiyor mu peki?

Açık havada hava şartları olumsuz etkileyebiliyor. Ancak kötü hava şartlarında da yarışyorsunuz. Mesela Dünya Şampiyonası'nda saatte 30 km rüzgar esiyordu ve yarışma iptal edilmedi. Ben bir önceki hedeften bakıp ok attım. Şartlara uyum sağlayabilen kazanıyor böyle durumlarda. Yağmurda yağmurlukla atışlarda. Yağmurda yağmurlukla atışlar yaptık, millî takımın buna özel yağmurluğu bile var. Çamurda ayağımıza za poşet bağlayarak ok atmışlığımız var.

İdolün var mı?

Yabancı sporculardan kendini kanıtlamış dünya şampiyonları Albina Loginova ve Kristina Berger'i beğeniyorum. Onları Büyükler Dünya Şampiyonası'nda direkt izleme şansım oldu.

Millî takıma girmeyi nasıl başardın?

Yine bir Türkiye Şampiyonası için Antalya'daydık. Spora başladığım andan itibaren millî sporcu olma fikri hep aklımdaydı, beni sürekli tetikleyen bir düşünceydi ancak daha zamanımın olduğuna inanıyordum. Antrenmanlıydım, rahattım, kendime güveniyordum. Dolayısıyla çok güzel puanlar çıkarıyorum, çok iyi atıyorum, anlayacağınız; keyfim yerinde. Sıralama atışları bittikten sonra fark ettim millî takım baraj puanını attığımı. Aynı zamanda bireysel elemelerde Türkiye birinciliği elde ettiğim yarışmalardan ikincisiydi. Yarışma sonunda Slovenya'da düzenlenen Junior Cup için kampa davet edildim.

"Millî Takım Kamplarında Tüm Gün Çalışıyoruz"

Bir millî okçunun kamp süreci nasıl geçiyor?

Mükemmel bir disipline giriyoruz. Kamplarımız amacı doğrultusunda ortalama 20 gün sürüyor. Kampta bir günümüz sabahları koşu ile başlıyor. Öğle ve öğleden sonra akşama kadar ok atışı, öğleden son-

raki antrenman bitiminde ise artırılmış koşu ya da kuvvet antrenmanları ile bir günü tamamlıyoruz.

Olimpiyatlarda okçulukta ülke olarak bir başarımız var mı?

Olimpiyatlarda ciddi bir başarımız yok. Olimpiyatlara en son millî takımdan arkadaşım ve çok sevdiğim ablam Begül Löklüoğlu gitti.

"Uluslararası Başarının Sırrı, Psikolojik Hazırlıkta"

Sence senin ve genel olarak okçuluğumuzun kazandığı uluslararası başarılar neler?

Millî takımdan Barış Tandoğan, Furkan Dernekli ve Samet Can Yakalı, Yıldız Erkek Takım Dünya Şampiyonu oldular. Yeşim Bostan, Aleyna Akçınar ve Begüm Yasemin Topkarcı, Salon Avrupa Şampiyonu oldular. Ali Davarcı'nın 3 sene önce dünya üçüncülüğü, Demir Elmağaçlı'nın dünya ikinciliği var. Son olarak da Ecem Cansu Coşkun ismindeki arkadaşım, benim idolum olan Loginova'yı ve Erica Jones'u eleyerek dünya şampiyonu oldu.

Uluslararası yarışmalarda başarı elde etmek antrenman temposu ve teknik destek değil aynı zamanda uzun vadede tecrübe ve psikolojik hazırlık da gerektirir. Kendimi yarışmalara bu açıdan tam olarak hazırlayamadığımı düşünüyorum. Tecrübesizliğim nedeniyle bu da bende teknik kaygı ve heyecana sebep oluyordu, başarının bu yüzden gelmediğini söylemek mümkün.

Bugüne kadarki toplam kupa ve madalya hasılatın ne durumda?

Dört Yıldızlar Gençler Türkiye şampiyonluğum, bir de Anadolu Üniversitesi takımımızla kazandığımız Büyük Bayanlar Takım ikinciliğim var. Toplamda 10 bireysel madalyam var. 2 sefer de dünya şampiyonasına katıldım ancak derece elde edemedim.

"Okçuluğa Başlamak Sanıldığı Kadar Kolay Değil"

Türkiye'de genellikle yarışmalar Antalya'da oluyor, sebebi nedir?

En elverişli saha Antalya'da olduğu için yarışmalarımız orada oluyor.

Türkiye'de okçuluğun çok yaygın bir spor olmamasının sebebi ne?

Çok yaygın bir spor değil Türkiye'de ancak son zamanlarda başarılar artmaya başlayınca okçu-

lukla ilgilenenler de artmaya başladı. Temel sorunumuz, uzun bir süreç gerektirdiği için bir hevesle başlayanlar çabuk vazgeçiyor. Çok çabuk pes ettirebilecek bir spor. Çok ekipman gerekiyor ve maalesef oldukça pahalı.

Okçuluk için kullanılan malzemelerin maliyetleri ne kadar?

Kalitesine ve markasına göre değişiyor. Mesela benim kullandığım yay 3 bin lira civarında olmalı. 12'li ok takımım her şeyiyle 1.500 liraya mal oluyor. Bütün bir ekipman binlerce liraya mal oluyor. Türkiye'de malzeme sıkıntısı olduğu için de maliyeti artıyor.

"Yarışmalarda Kendimi Kontrol Edebiliyorum"

Konsantrasyon ve güçlü psikoloji bu sporda çok önemli.

Ben şampiyonaları kazanmamın en büyük etmeninin kendime olan inancım olduğunu düşünüyorum. Kendimi tanıyorum, kendime hâkimim ve yarışmalarda oldukça sakinim, heyecanımı kontrol edebiliyorum.

Okçulukta doğası gereği rekabet yüksek seviyededir diye düşünüyorum.

Kesinlikle. Okçuluk bireysel bir spor olduğu için bu rekabeti daha belirgin yaşadığımızı düşünüyorum. Bütün bir yarışma sonucunun tek okla değişebileceği gerçeği bu işi daha zevkli hâle getiriyor.

Okçuluğun en sevdiğin yanı ne?

Bu sporun bir yaşı yok. Sevdiğim taraflardan biri de bu. Okçulukta bir bakıyorsun 80 yaşında bir teyze atış yapıyor dünya şampiyonasında. En sevdiğimse her sporcu gibi sarıya giden okun sesi.

Yarışmalardan önce kendini nasıl motive ediyorsun?

Ok atmak için çizgide tek başıma olacağım için yarışmadan önce genelde yalnız olurum. Atış çizgisinde yerimi ayarlıyorum ve kendimi dış dünyaya kapatıyorum. Yarışma psikolojisi beni çok değiştiriyor, o ruhu çok seviyorum. Atış yaparken hiç bir şey duymuyorum; sadece ben, hedefim ve yayım var.

"Okçuluk Beni Sosyalleştirdi, Özgüven Kazandı"

Bu spor sana ne kattı?

Okçuluğun hayatımın her alanına katkısı oldu. Çok fazla insanla tanıştım, sosyalleşmemi sağladı. Sporcu olmasaydım yapamayacağım pek çok şeyi yaptım. Yurt dışına ilk kez millî takımla çıktım en büyük katkısının ise özgüvenimi kazanmamı sağlaması oldu diyebilirim. Bir dünya şampiyonası açılışında sporcu andını iyi seviyedeki İngilizcem sayesinde ben okumuştum. Yüzlerce sporcunun bakışları arasında, bunu

yapabilmek beni çok mutlu etmişti.

Yarışmalarda "hay aksi" dediğin ilginçlikler yaşadın mı hiç?

En eğlencelisi, ilk yarışmamda panik olup oklarım olmadan bir anda yayımla çizgiye fırlamam oldu. Bir keresinde de kürsüye çıkmadan önce madalyamın gelmemiş olduğunu öğrendim. Bütün madalyalar arasından yalnızca benimkisi eksikti, oldukça tuhaftı.

Okçuluğu gelecekteki mesleğin olarak görüyor musun?

Okçuluk, ülkemizde basketbol, futbol gibi branşlar göz önüne alın-

dığında hâlen amatör olarak yürütülen bir spor dalı. Dolayısıyla eğitimi bile olursa Türkiye şartlarında ne yazık ki mesleki anlamda kişiye güvenli bir gelecek vademediğini düşünüyorum. Bu yüzden ileriye dönük meslek hayatımı sporculuktan daha farklı yönde şekillendirmeyi planlıyorum. Okçuluk, hayatımda beni ben yapan en önemli unsurlardan birisi ve bu yüzden elimden geldiğince hobi olarak yapmayı sürdürüleceğim.

FUTBOLUN TÜRKİYE'YE GELİŞİ

Bir önceki sayımızdaki yazımızın devamıdır.

Burak ACAR

Gerçek menşei neresi olursa olsun, ayakla oynanan top oyununun İngiltere'de "futbol" hâline dönüştüğü ve oradan dünyanın dört bir yanına yayıldığı gerçeğin ta kendisidir. Ve dünyanın birçok yerine de bu cazip oyunu götürenler yine İngilizler olmuştur.

İngilizlerin ticari amaçlarla tüm dünyaya yayılışları sırasında, Osmanlı ülkesine de tütün ve pamuk ticaretiyle uğraşan İngilizler gelmiş ve bunlar zamanla ailelerini de getirerek Osmanlı İmparatorluğu'nun belli başlı ticaret limanlarındaki kentlere yerleşmişlerdir. İşte bu İngiliz aileleri, futbolu ülkemizin sınırları içine sokan kişiler olmuştur.

Bu ailelerin İzmir, İstanbul ve Selanik gibi liman kentlerinde, kendi aralarında iddialı fut-

bol maçları yaparlarken buradaki komşuları veya yakın dostları olan Rumlar da onlara katılmışlar, böylece futbol oynayan kişilerin olduğu gibi takımların sayısında da önemli bir artış görülmüştür.

Türkiye'de İlk Futbol Maçları

Bugüne kadar elde edilebilen belgelerden, ülkemiz topraklarında ilk futbol maçlarının 1875 yılında Selanik'te oynandığı anlaşılmaktadır. 1877 yılında ise İzmir'in Bornova çayırları futbolla tanışmıştır ve oralarda da hafta tatilleri ya da yaz akşamlarının en büyük eğlencesi, Rumlarla takviyeli İngiliz takımları arasında oynanan bu maçlar olmuştur. Bu maçların ilk seyircilerinin de bu ailelere mensup kadınlar oldukları bilinir. Daha sonra semt gençleri de bu cazip oyuna ilgi gösterip maç yapılan alanların etrafını çevirmeye başlamışlardır.

Ancak ne var ki Selanik ve İzmir'in Müslüman Türk gençleri, bu cazip oyuna karşı büyük bir ilgi ve heves duymalarına rağmen gerek aile baskıları gerekse topluma hâkim bulunan taassubun etkisiyle futbol oynamaktan uzak kalmışlardır.

1890 yılına gelindiğinde, Selanik'te futbol faaliyetinin geniş boyutlara ulaştığı görülmüştür. Bu kentte oturan İngiliz, Rum

ve İtalyan delikanlılarının oluşturdukları takımlar arasında baş gösteren büyük rekabet, Selanik'teki futbol heyecanını büsbütün körüklemiştir. İzmir'de ise ilk futbol kulübünün 1894 yılında İngilizler tarafından "Football Clup Smyrna (İzmir Futbol Kulübü)" adı altında kurulduğu bilinmektedir.

1895 yılında ise İstanbul'un Kadıköy ve Moda çayırlarında futbol oynamaya başlandığı görülmüştür. Bunda, İzmir'den İstanbul'a göç eden bazı İngiliz ailelerin başrol oynadıkları bilinir. Bu arada yine aynı semtlerde oturmakta olan Rum gençlerinin de İngilizlerle çabuk kaynaşıp onların bu cazip oyununu derhâl öğrenerek onlara katıldıkları bilinir. Böylece İstanbul'da futbol, hızlı bir gelişme ve yayımla göstermiştir.

1897 yılında, İzmir'den bir karma takımının İstanbul'a gelerek burada İstanbul karmasıyla karşılaşması, Türk topraklarındaki futbolun tarihinde bir başka önemli dönüm noktası olmuştur. İstanbul ile İzmir karma takımları 4 sefer

karşı karşıya gelmişler ve maçların tamamını İzmir karması kazanmıştır.

Ülke futbolunda İzmir ve Selanik, İstanbul'dan çok daha ileri durumda bulunmuşlardır. Bunun sonucudur ki 1906 yılında Yunanlılar, Modern Olimpiyat Oyunları'nın 10. yıldönümü münasebetiyle Atina'da bir "Ara Olimpiyat" düzenlediklerinde, Osmanlı İmparatorluğu'ndan sadece Selanik ve İzmir futbol takımları gitmişlerdir.

"Ara Olimpiyat"ta yapılan futbol maçlarında, Danimarka Karması, İzmir Karması'nı 5-1, Atina Karması'nı 9-0 yenerek birinci olurken Atina Karması da Selanik Karması'nı 5-0 mağlup etmiştir. Ancak Atina Karması, bilinmeyen bir sebeple İzmir Karması ile yapacağı maça çıkmadığından, hükmen yenik sayılarak İzmir Karması ikinci olurken 3-1 yendiği Selanik Karması üçüncülüğü almıştır.

Türklerin Futbol Oynaması

1898 yılında İzmir'de İngilizlerle beraber futbol oynayan Selim Sırrı Tarcan, futbol oynayan ilk Türk olmuştur. Ancak kendisine "İlk Türk futbolcu" diyemeyiz. İlk Türk futbolcu Fuat Hüsnü Bey'dir. İstanbul'da futbolu İngilizlerden görerek merak salan Fuat Hüsnü Bey, daha sonra arkadaşlarını ikna ederek ilk Türk futbol takımını

kurmuştur. "Black Stocking" adı alan takım Rumlarla bir maç yapmış ve bu maçı 5-1 kaybetmiştir. Kaçabilenler kaçmış, kaçamayanlar yakalanmıştır ve böylece ilk Türk futbol takımının ömrü uzun olmamıştır. Fuat Hüsnü Bey daha sonra İngilizlerin kurduğu Kadıköy takımında "Bobby" takma adıyla oynamıştır.

Türk Futbolunda İlk Kulüpler

"Black Stocking" takımının başarısızlığından sonra Türkler uzun süre futbol oynayamamışlardır. Ancak kimse de bu oyunun cazibesinden kendini kurtaramamıştır. Türkiye'de kurulan kulüplerin hemen hemen hepsi futbol kulübü olarak kurulmuştur. Bir önemli istisna "Beşiktaş Jimnastik Kulübü"dür. İlk futbol kulübü ise "Galatasaray"dır.

KAYNAKLAR:

1- Türk Futbol Tarihi 1904-1991, Cilt: 1, Haziran 1992, Türkiye Futbol Federasyonu Yayınları
2- Alper Duruk'un kişisel futbol arşivi

Fotoğraf: Murat SARIYILDIZ